

met

Open

Bijbel

januari/februari/maart 2015

10e jaargang nummer 1

Broeders in Christus

artikelen en series

- 2 De Bijbel in Gewone Taal
- 4 Overdenking: Hij deed hen treden op een effen weg
- 8 Discipel van Jezus in de praktijk. 3.c. Geloof door liefde werkende
- 12 Verschijningen van Christus: 1. Aan Maria en andere vrouwen
- 18 De vernieuwende kracht v discipelschap: 3. "Geloof nu is vertrouwen"
- 22 Leven na de dood: 1. De heerschappij van de dood
- 26 Fundamentele begrippen van het kwaad: 18. De satan in het NT (7)
- 30 Het Koninkrijk van God: 23. Het Koninkrijk is bij u (3)

vaste rubrieken

Persoonlijk	1
Wonderen van de schepping: De boskalkoen	11
Ontmoeting met: Hizkia (2)	16
Begrijpend zingen: Psalm 52	35
Boekbespreking: Wat de Schriften voorzeggen over het Koninkrijk v God	36

bijlagen

- 1 Beginnend Bijbellezen
- 2 Studeren met Open Bijbel
- 3 Jij en de Bijbel (voor de leeftijd van 7 tot 11 jaar)
- 4 Kids en de Bijbel (voor de leeftijd van 4 tot 6 jaar)

colofon

Met Open Bijbel is een uitgave van *Broeders in Christus Nederland* en verschijnt 5 maal per jaar. Het heeft als doel belangstelling te wekken voor de Bijbel, en aan te sporen tot het zelf lezen van Gods boodschap daarin. Een abonnement is gratis.

Vrijwillige bijdragen in de verzendkosten kunt u overmaken naar NL68 INGB 0000 6429 73 t.n.v. Broeders in Christus, Amersfoort. Wij zijn als ANBI geregistreerd.

Redactie en abonnementenadministratie:

Broeders in Christus, Postbus 520, 3800 AM Amersfoort. **Telefoon** 0318 845120

E-mail info@broedersinchristus.nl

Internet www.broedersinchristus.nl

Artikelen mogen alleen worden overgenomen met bronvermelding.

De Bijbelpassages zijn genomen uit de NBG'51 vertaling, met uitzondering van: Muziek in de Bijbel, Ontmoeting met en Discipel van Jezus, waarin de NBV vertaling wordt gebruikt. In alle gevallen geldt: tenzij anders vermeld.

Op uw woorden kan ik vertrouwen

In oktober vorig jaar kwam het Nederlands Bijbel Genootschap (NBG) met een Bijbel 'in Gewone Taal'. Deze Bijbel is werkelijk een 'openbaring'. Als je in de evangeliën de Bergrede leest, of het hoofdstuk over de liefde in de eerste brief aan de Korintiërs, komt de boodschap (als je daar open voor staat natuurlijk) zo direct op je af, spreekt die zo tot je hart, dat je daarna nooit meer dezelfde kunt zijn. Het is alsof Jezus en Paulus je persoonlijk aanspreken. Hetzelfde overkomt je als je de Psalmen leest: de gevoelens van David en andere dichters komen daar "duidelijk, maar ook herkenbaar en vertrouwd" tot uitdrukking. En dat was ook de bedoeling: "... Daardoor komt de tekst van de Bijbel werkelijk dicht bij de lezer".

De vertalers hebben geprobeerd voor de hedendaagse lezers moeilijk te begrijpen idioom en zegswijzen om te zetten naar hoe we dat nu zouden zeggen. Dat is vaak gelukt, al kun je erover twisten of het overal even gelukkig is gebeurd. Heel ernstig is echter dat de indruk wordt gewekt dat deze Bijbel betrouwbaar is: "Het is een volwaardige vertaling uit de Hebreeuwse en Griekse bronteksten ...". Op de volgende pagina's zal ik laten zien dat dit niet waar is, en we daarom (helaas) zeer kritisch moeten zijn bij het gebruik van deze Bijbel. Het is de taak van vertalers om de tekst van de schrijver objectief weer te geven. Dat is hier niet gebeurd, omdat de tekst van de Auteur ondergeschikt is gemaakt aan de gangbare kerkleer. En dat ontsiert deze verder prachtige Bijbel. Geen schrijver van boeken of artikelen zal toestaan dat een vertaler een eigen draai geeft aan zijn of haar originele tekst. God gaat niet naar de rechter om zijn gelijk te halen, maar verwacht van zijn dienaren dat zij pal staan voor zijn duidelijke en betrouwbare woord dat Hij ons in de Bijbel heeft gegeven. Want het is zoals de vertalers David laten zeggen: "Op uw woorden kan ik vertrouwen ... Wat U zegt, is helder en duidelijk. Ik houd van ieder woord ... Ik haat leugens, ik kan ze niet verdragen".

Het is een goed streven om te blijven kijken naar de leesbaarheid, en dus begrijpelijkheid, van de Bijbel in een bepaalde tijd. Want wat heb je aan een boek waar je niets van begrijpt! De Bijbel in Gewone Taal wil ons op eigentijdse wijze aanspreken. In Persoonlijk heb ik hier iets over gezegd dat nadere uitleg vraagt.

De Bijbel in Gewone Taal

Deze Bijbel wil een voor de hedendaagse lezer begrijpelijk boek zijn, “toegankelijk voor een breed lezerspubliek”, zoals in de verantwoording van het NBG staat. Dat is een goed streven, omdat de boodschap van de Bijbel vaak verborgen blijft door oude woorden en versluierend taalgebruik. Het lijkt er bij oudere vertalingen op dat niet de boodschap het belangrijkste is, maar de woorden op zich en het handhaven van wat ‘de tale Kanaäns’ wordt genoemd. De kritiek op elke nieuwe Bijbel bevestigt dat velen liever vasthouden aan het oude, ook al begrijpt men het inhoudelijk niet. De heiligheid van Gods woord vereist volgens hen dat mensen daar met hun handen afblijven; vergetend dat ook de Staten Vertaling door mensen is gemaakt.

De vertalers van de Bijbel in Gewone Taal zijn geheel opnieuw begonnen vanuit de Hebreeuwse en Griekse bronteksten. En zo hoort het uiteraard. Want als een wereldse schrijver al letterlijk geciteerd en vertaald moet worden (in ieder geval niet met eigengereide veranderingen door wie citeert en vertaalt), dan geldt dat toch zeker bij de volmaakte Auteur, God. Maar in een tijd waarin dit ‘Boek van alle boeken’ veelal wordt beschouwd als de weergave van het denken over God van mensen uit vervlogen tijden, is de verleiding groot eigen ideeën over wat de

schrijver bedoelt mee te nemen. De grens tussen wat iemand denkt dat die schrijver bedoelt, en wat de vertaler vindt dat die beter had kunnen zeggen, is echter vaag; zeker voor wie de boodschap niet gelooft of begrijpt. Aan de andere kant zullen velen het erover eens zijn, dat je ook niets hebt aan een vertaling die zo letterlijk is dat het taalkundig (of: woordkundig) wel juist is, maar waar je als lezer niets van begrijpt. De Bijbel is een verzameling geschriften, waarin God door zijn Geest, via mensen (profeten of woordvoerders genoemd), mensen in een voor hen begrijpelijke taal aanspreekt.

Een mij aansprekend voorbeeld van heldere taal, is de ‘vondst’ om het Koninkrijk van God in de Bergrede van Jezus weer te geven als ‘Gods nieuwe wereld’. Want dit is precies wat ermee wordt bedoeld. Jammer is dan het gebrek aan consequentie. Want in Mat 5:5 lezen we “aan hen zal God de aarde geven”, in lijn met vers 10: “Want voor hen is Gods nieuwe wereld”; terwijl in vs 12 staat: “Want jullie krijgen een grote beloning in de hemel”. Gaan sommigen naar de hemel, terwijl anderen op aarde blijven of daar (weer) naartoe gaan? Dat is onlogisch. In de brontekst gaat het om een ‘Koninkrijk van de hemel’. En dan is er geen probleem, omdat met de Koning uit de hemel Gods nieuwe wereld op aarde

komt. De beloning is volgens Paulus weggelegd in de hemel, en wordt bij de komst van Christus aan zijn volgelingen gegeven. De meisjes gaan de Bruidgom tegemoet, en leggen het laatste stuk met Hem af. Uiteraard niet naar de hemel; want als dit zo zou zijn, gaan **zij** niet Hem tegemoet, maar **Hij** hen.

Maar nu moeten we tot de kern komen. Bijbelvertalers moeten te allen tijde betrouwbaar zijn, wil hun vrucht geloofwaardig zijn. Want de meeste lezers zijn de oude talen niet machtig en weten niet wat er in de bronteksten staat. Hoe betrouwbaar is dan deze 'vrucht' van zeven jaar vertaalwerk? Omdat Broeders in Christus streven naar een zo zuiver mogelijke weergave van de Schriften, ben ik in eerste instantie vooral gespitst op Bijbelgedeelten waarover verschil van mening is, en die waarop de kerk in het verleden bepaalde dogma's heeft gebaseerd. Daar ga je dus eerst naar kijken.

Om te beginnen: alle gedeelten die niet in de oudste handschriften staan, zijn weggelaten. Dat is beter maar soms jammer, zoals in het geval van Mar 16; maar het is de prijs voor consequentheid, duidelijkheid en eerlijkheid. Welk voordeel heeft dit dan? In ieder geval dat 1 Joh 5 niet als bewijstekst voor de Drie-eenheid kan dienen. De 'drie-eenheid' waar Johannes over schrijft, is namelijk die van de heilige Geest, het doopwater en het bloed van Jezus.

Een ander goed punt is dat de vertalers niet zijn gezwicht voor de verleiding, om vanuit Op 20:2 slang in Gen 3 weer te geven als satan of duivel, zoals ik eens zag in een Bijbel. Slang is in de bron-

tekst gewoon slang. Het woord en de strekking ervan is duidelijk, en dus hoeft er inderdaad niets te worden aangepast. Maar waarom dan wel in Johannes 1? Daar is sprake van een totale misser, zelfs een leugen als je beweert vanuit de brontekst vertaald te hebben. In de brontekst wordt het woord 'logos' gebruikt. Dat betekent 'woord' (zonder hoofdletter). Het is onbegrijpelijk dat de vertalers dit hier als 'Zoon' weergeven.

Wie leest wat er staat, hoeft geen problemen te hebben. Want wat Johannes doet, is van Gods scheppingsdaad als zodanig (vzn 1-5) naar zijn doel daarmee gaan. Want God heeft door zijn machtswoord de aarde en alle leven daarop gemaakt (God sprak en het was er – Ps 33:9; het woord werd zo werkelijkheid). Door hetzelfde woord brengt Hij de nieuwe schepping tot stand: engelen en profeten heb-

ben de beloften doorgegeven dat de Messias zou komen. Hun woorden zijn werkelijkheid geworden in Christus Jezus. Uiteraard is dat woord goddelijk, want het komt van God. Jezus en de apostelen zeggen nooit dat de Zoon de Schepper is. Integendeel: met God bedoelen zij de Vader. Hij heeft alles volgens zijn plan gemaakt. In en door zijn Zoon voert Hij zijn voornemen uit om de mens tot kroon van zijn schepping te maken (zie Efez 3:8-12). In één van de volgende nummers zullen wij een nadere uitleg van Joh 1 opnemen.

Het is betreuenswaardig dat zo'n mooi stuk werk toch weer vraagt kritisch gelezen te worden. En dat terwijl ik zo graag zou willen dat u en ik het Boek onbevangen konden lezen.

J.K.D.

Overdenking

Iemand die God probeert te dienen is een pelgrim, iemand op reis. Telkens treffen we in de Bijbel woorden aan die met een reis te maken hebben: pad, weg, voetstappen ... lopen, wandelen enz. De discipel van God en Zijn Zoon heeft een bestemming: hij of zij dwaalt niet zo maar rond, maar gaat in een bepaalde richting. De discipel let steeds op de wegwijzers en stelt – wanneer hij of zij soms van de weg afdwaalt – zijn of haar koers steeds bij.

Abraham was een man die op reis ging: “De HERE nu zei tot Abram: Ga uit uw land en uit uw maagschap en uit het huis van uw vader naar het land, dat Ik u wijzen zal” (Genesis 12:1). Het commentaar hierop in het Nieuwe Testament luidt: “Door het geloof is Abraham, toen hij geroepen werd, in gehoorzaamheid getrokken naar een plaats, die hij als erfenis zou ontvangen, en hij vertrok, zonder te weten waar hij komen zou” (Hebreeën 11:8). Toen hij uit de plaats Ur van de Chaldeeën trok, wist hij eerst niet waar hij komen zou, maar God zorgde ervoor, dat hij op de goede plaats kwam – alleen de erfenis kreeg hij toen niet. Van mensen zoals Abraham en Sara getuigt de schrijver van deze brief aan de Hebreeën enkele verzen later: “In dat geloof zijn deze allen gestorven, zonder de beloften verkregen te hebben; slechts uit de verte hebben zij die gezien en begroet, en zij hebben beleden, dat zij vreemdelingen en bijwoners waren op aarde” (vers 13).

Het volk Israël trok, onder leiding van Mozes, uit Egypte om een ‘wandeling’ te ondernemen, die uiteindelijk 40 jaar zou duren tot God hen in het beloofde land bracht: “De HERE is onze God. Hij is het, die ons en onze vaders uit het land Egypte heeft gevoerd ... en ons behoed heeft op heel de weg die wij gingen” (Jozua 24:17).

“Hij deed hen treden op een effen weg om te gaan naar een stad ter woning” (Psalm 107:7).

Toch heeft Israël de zorg die God aan hen heeft besteed niet altijd gewaardeerd: “Zo zegt de HERE: Gaat staan aan de wegen, en ziet en vraagt naar de oude paden, waar toch de goede weg is, opdat u die gaat en rust vindt voor uw ziel; maar zij zeggen: Wij willen die niet gaan” (Jeremia 6:16).

Iemand in het Nieuwe Testament die eerst Gods weg niet wilde gaan, was Saulus, later Paulus genaamd. Hij maakte een reis, maar in de verkeerde richting: “Saulus, nog dreiging en moord blazende tegen de disci-

pelen van de Here, ging naar de hogepriester, en vroeg van hem brieven naar Damascus voor de synagogen, om, als hij mannen en vrouwen, die van die weg waren, zou vinden, hen gevankelijk naar Jeruzalem te brengen. En terwijl hij daarheen op weg was, geschiedde het, toen hij Damascus naderde, dat hem plotseling licht uit de hemel omstraalde; en ter aarde gevallen, hoorde hij een stem tot zich zeggen: Saul, Saul, waarom vervolgt u mij?” (Handelingen 9:1-4). Saulus bekeerde zich; hij keerde zich om op de weg die hij ging om de tegengestelde richting op te gaan. Daarmee sloeg hij een voor hem nieuwe weg in. De Heer Jezus Christus had Saulus geroepen om Hem bekend te maken aan heidenen (niet-Joden), koningen en de kinderen van Israël (vers 15).

Is het u overigens opgevallen, dat de Christenen die Saulus vervolgde mensen van “de weg” werden genoemd (vers 2; zie ook 19:9,23 e.v.)? Het waren mensen die voor een bepaalde richting, een bepaald geloof, gekozen hadden. God verwacht ook van u en mij, dat wij de weg van Christus kiezen, en daarvan niet afwijken.

Van Jezus werd vanouds voorzeggd dat hij de weg van de HERE zou volgen. En net zoals (in de oudheid) een bode voor een koning uitging om plechtig zijn komst aan te kondigen, zo zou Johannes de Doper die functie voor Jezus vervullen: “De stem van een, die roept in de woestijn: Bereidt de weg van de Here, maakt recht zijn paden” (Matteüs 3:3; Jesaja 40:3). Ook de profeet Maleachi voorzeggde het werk van Johannes de Doper – “mijn bode, die voor mijn aangezicht de weg bereiden zal” (3:1).

Voor de Here Jezus was die weg niet altijd gemakkelijk, maar alle verzoeken om van de voorbestemde weg af te wijken heeft Hij kunnen doorstaan. En wij spreken van die weg niet slechts in figuurlijke zin – zoals ik bijvoorbeeld van mijn levensloop of levensbaan zou spreken. Iedere dag van zijn leven ging Jezus de weg op – in zeer letterlijke zin. Hij nam de hoofdwegen die het land Palestina in de eerste eeuw doorkruisten. Maar ook die hoofdwegen waren (vanuit ons 21e eeuwse gezichtspunt) slechts weggetjes; en tussendoor volgde Hij zijweggetjes en paden om de dorpen te bereiken. Zo is de Here met zijn discipelen meerdere keren vanuit Galilea naar Jeruzalem (en terug) gereisd – in elke richting minstens 120 km. Zonder te overdrijven moet Hij tijdens zijn werk voor de Vader zo’n 1500 km afgelegd hebben.

Wij kunnen nu niet alle reizen van de Here onder de loep nemen, maar we zullen onze aandacht vestigen op de reizen die Hij maakte in de laat-

ste paar maanden van zijn bediening. Op een zeker moment ging Hij weg uit Galilea, om zich terug te trekken in de omgeving van Tyrus en Sidon (Matteüs 15:21), waar hij de dochter van de Kananese vrouw genas. Het gaat om een afstand van 50 km, wat dus zeker meer dan één dag reizen was. Toen Hij weer uit het gebied van Tyrus vertrok, ging hij door Sidon naar het meer van Galilea (Marcus 7:31). Binnenkort zou onze Heiland zijn laatste reis maken, naar Jeruzalem en zijn kruisiging daar, maar zo-ver zijn we nog niet. Hij ging nog niet naar het zuiden, maar naar het noorden: vanuit Galilea, langs het dal van de Jordaan, zo'n 40 km tot aan Caesaréa Filippi. Jezus moest de gelegenheid hebben om de Twaalf nog te onderwijzen, en hen ook nog uit te dagen met de vraag: "Wie zeggen de mensen, dat ik ben?" (8:27). Het was Petrus die toen antwoordde, "U bent de Christus". Onmiddellijk daarna maakten ze nog een verdere omweg – de bergen in. "Zes dagen later nam Jezus Petrus en Jakobus en Johannes mee en leidde hen een hoge berg op, hen alleen. En zijn gedaante veranderde voor hun ogen, en zijn klederen werden schitterend, hel wit ... en hun verscheen Elia met Mozes en zij waren in gesprek met Jezus" (9:2-4).

Na de verheerlijking op de berg vertrokken zij eindelijk zuidwaarts naar Judéa: "En het geschiedde, toen de dagen van zijn opneming in vervulling gingen, dat hij zijn aangezicht richtte om naar Jeruzalem te reizen" (Lucas 9:51). Zij volgden een weg aan de overkant van de Jordaan – nog een hele omweg, misschien 130 km lopen – totdat zij in Jeruzalem aankwamen. Maar het zou verkeerd zijn om te denken, dat zij de hele tijd in de stad Jeruzalem bleven. Matteüs (20:29) vertelt ons, dat Jezus Jericho bezocht, wat een afdaling betekent van minstens 1000 meter bergafwaarts ... en dan weer bergopwaarts terug.

Zes dagen vóór zijn kruisiging kwam Jezus aan in Betanië, waar zijn vriend Lazarus – die Hij had opgewekt uit de dood – en zijn zusters Martha en Maria woonden (Johannes 12:1). Daarop volgde de intocht in Jeruzalem, voorzegd door de profeet Zacharia: "Jubel luide, u dochter van Sion; juich, u dochter van Jeruzalem! Zie, uw koning komt tot u, hij is rechtvaardig en zegevierend, nederig, en rijdende op een ezel, op een ezelshengst, een ezelinnejong" (9:9). En de mensen waren heel opgewonden: eindelijk zou hun Messias zijn koningschap opnemen. Hij zou hen van de Romeinen bevrijden en in gerechtigheid regeren: "Toen de grote menigte, die voor het feest gekomen was, hoorde, dat Jezus naar Jeruzalem kwam, namen zij palmtakken, gingen uit hem tegemoet, en riepen: Hosanna, gezegend Hij, die komt in de naam van de Here" (Joh

12:12,13). Maar Jezus zou niet onmiddellijk koning worden. De schare beseftte niet dat de Christus eerst moest sterven. Zelfs zijn discipelen waren in de war, bijvoorbeeld de twee die na Jezus' opstanding op weg waren naar het dorp Emmaüs, dat op een afstand van ongeveer 1,2 kilometer van Jeruzalem verwijderd lag. En de Heer moest hen alles uitleggen: "Hij zei tot hen: O onverstandigen en tragen van hart, dat u niet gelooft alles wat de profeten gesproken hebben! Moest de Christus dit niet lijden om in zijn heerlijkheid in te gaan?" (Lucas 24:13,25,26).

De laatste reis van Jezus was waarschijnlijk niet meer dan één kilometer – maar met het kruis op zijn rug was dat voor Hem te veel. Hij had de hulp van Simon van Cyrene nodig: deze man droeg het kruis naar Golgota en daar werd Jezus gekruisigd. Jezus' lichamelijke kracht was op, maar geestelijk bleef hij tot het einde toe volharden. Hij werd in het graf gelegd, maar God wekte Hem na drie dagen op uit de dood.

Jezus heeft dit alles voor zijn medemens gedaan – voor u en mij. Hij heeft die lange afstanden gelopen; Hij heeft alle dorpen en steden bezocht om het evangelie van Gods koninkrijk bekend te maken; Hij heeft wellicht nachten doorgebracht onder de sterren; en Hij liet zich kruisigen. Hij heeft het allemaal voor ons gedaan. Nu volgen wij (soms wankel en onzeker) in zijn voetstappen, en in Hem vinden wij de goede weg: "Wij allen dwaalden als schapen, wij wendden ons ieder naar zijn eigen weg, maar de HERE heeft de ongerechtigheid van ons allen op hem doen neerkomen" (Jesaja 53:6).

"Ik ben de weg en de waarheid en het leven; niemand komt tot de Vader dan door mij" (Johannes 14:6). Alleen door de opgestane Christus vinden wij de juiste weg. Door zijn kruisdood heeft Hij een nieuwe weg voor gelovigen gebaad: "Daar wij dan, broeders, volle vrijmoedigheid bezitten om in te gaan in het heiligdom door het bloed van Jezus, langs de nieuwe en levende weg, die hij ons ingewijd heeft ... laten wij toetreden met een waarachtig hart ..." (Hebreeën 10:19-22). Van ons wordt niet gevraagd dat wij honderden kilometers lopen, maar wèl dat wij naar het voorbeeld van Jezus Christus wandelen en niet afwijken van de weg die God ons wijst. Zoals wij bij Jesaja lezen: "Wanneer u rechts of wanneer u links zou willen gaan, zullen uw oren achter u het woord horen: Dit is de weg, wandelt daarop" (30:21), zó komen wij, lopend op het smalle pad, tot de bestemming die God ons heeft aangewezen. Want "Wijd is de poort en breed de weg, die tot het verderf leidt ... eng is de poort, en smal de weg, die tot het leven leidt, en weinigen zijn er, die hem vinden" (Matteüs 7:13,14).

J.M.

Volg Mij!

Discipel van Jezus zijn in de praktijk

Geloof bestaat niet zonder daden naar Gods wil

Jakobus legt uit dat het geloof dood is als het zich niet daadwerkelijk bewijst (2:17). Hij daagt de lezers zelfs uit aan te tonen dat je kunt geloven zonder daden (vs 18). Hijzelf vindt het bewijs van wat hij zegt in Abraham: “U ziet hoe geloof en handelen daar hand in hand gaan en hoe het geloof vervolmaakt wordt door daden” (vs 22). En hij concludeert daarom tenslotte “Zoals het lichaam dood is zonder de ziel, zo is ook het geloof zonder daden dood” (vs 26).

Nu hoor ik vaak dat als we maar ons best doen zo goed mogelijk te leven, we naar de hemel gaan. En kennelijk mogen we zelf vaststellen wat goed is. En als er eisen zijn, ligt de lat niet zo hoog; want bij begrafenissen wordt alom gezegd dat de overledene bij God is. Maar hoe weet de spreker dat? Ligt dat oordeel dan bij mensen? God is toch de Rechter over allen? Ja (Heb 12:23), en Hij heeft het oordeel toevertrouwd aan Zijn Zoon. Het zal pas uitgesproken worden bij Zijn komst uit de hemel. Hierbij gelden Goddelijke en geen menselijke maatstaven. Dit houdt in dat God niet aan ons overlaat wat wij allemaal doen, ook al bedoelen wij het misschien goed. De schepping van mensen is Gods plan; en wij hebben Zijn werk verknoeid door onze daden. Hij heeft de manier bepaald die ons uit onze uitzichtloze positie van zonde en dood redt, en Zijn kinderen gevraagd hierin mee te werken. Ons dagelijks werk doen wij zoals dit in protocollen e.d. is vastgelegd. In zekere zin is dat ook zo in de dienst van God.

We zagen in het vorige artikel dat Christus woont in Zijn volgelingen, de kinderen van God. Hij is de Geest die in hen werkt. Omdat Jezus naar de hemel is gegaan, is Hij niet meer op aarde als voorheen. Maar Hij vervolgde zijn werk door de monden en handen van de apostelen. Als mensen hun na een wonder verbaasd aanstaarden, wezen zij er op dat zij dat niet zelf hadden gedaan maar Jezus (Hand 3:12-16). Evenals Jezus zagen zij door de Geest in, wat zij voor de voortgang van het predikingswerk – en dus de redding van andere mensen – moesten doen. Het was hun verantwoordelijkheid dat te doen, wijzend op de reddende kracht van God in de levende Heer en de noodzaak van geloof.

Het eeuwige leven in willen gaan vraagt inspanning

Paulus verzekert, met het oog op onze redding: “God is het die zowel het willen als het handelen bij u teweegbrengt” (Flp 2:13). Maar omdat we geen marionetten zijn, vraagt hij tegelijkertijd: “Blijf u inspannen voor uw redding, en doe dat in diep ontzag voor God” (vs 12). Jezus vraagt ieder mens zich in te spannen voor het eeuwige leven: “Strijdt om in te gaan door de enge (smalle) poort” (Luc 13:24 NBG’51). De zonde ligt altijd op de loer en voor allen geldt

3 leven in *Verbondenheid* met Christus

c. Geloof door liefde werkende

Gods woord tot Kaïn: “Als u niet goed handelt, ligt de zonde als een belager aan de deur, wiens begeerte naar u uitgaat, maar over wie u moet heersen” (Gen 4:7 NBG’51). De brief aan de Hebreeënen zegt het heel sterk, herinnerend aan Jezus’ tweestrijd in Getsemane: “U hebt nog niet tot bloedens toe weerstand geboden in uw worsteling tegen de zonde” (Heb 12:4 NBG’51). Maar ook in het werk voor de Heer zijn er vele teleurstellingen en aanvechttingen, die dienaars van Christus op de gedachte brengen het bijtje er bij neer te gooien; het vlees is immers zwak. Paulus roept Timoteüs daarom op: “Strijd de goede strijd van het geloof, grijp het eeuwige leven, waartoe u geroepen bent ...” (1 Tim 6:12). En ondanks dat hij apostel en leraar was, moest Paulus zelf ook dagelijks strijden: “Niet dat ik al zover ben en mijn doel al heb bereikt. Maar ik houd vol in de hoop eens dat te kunnen grijpen waarvoor Christus Jezus mij gegrepen heeft” (Flp 3:12). Dit in verband met de hem opgedragen taak Gods reddende boodschap te verkondigen. En omdat de gemeente een eenheid is, geldt “uw redding” voor zowel de dienaar als degene die hij onderwijst.

De goddelijke wet van de liefde

Niet handelen naar Gods wil hoeft dus niet altijd flagrante zonde als moord te zijn. Zelfs “als iemand weet goed te doen en het niet doet, is het hem tot zonde” (Jak 4:17). Waarom? Omdat alleen wie voldoet aan het koninklijk gebod: “Heb uw naaste lief als uzelf” juist handelt (Jak 2:8). Dit is inherent aan kind van God zijn. God kenmerkt Zich door liefde. Zijn genade en barmhartigheid, trouw en geduld komen voort uit Zijn liefde. God is liefde, zoals Johannes zegt; en dus kunnen alleen wie net als Hij liefde zijn Gods kinderen zijn. De liefde is de basis van de hele wet. Toen er eens een schriftgeleerde bij Jezus kwam met de vraag: “Wat is van alle geboden het belangrijkste gebod?” antwoordde Hij: “Het voornaamste is: ‘Luister, Israël! De Heer, onze God, is de enige Heer; heb de Heer, uw God, lief met heel uw ziel en met heel uw verstand en met heel uw kracht’ Het op één na belangrijkste is dit: ‘Heb uw naaste lief als uzelf’. Er zijn geen geboden belangrijker dan deze”. Dit is geen nieuwe uitleg of vervanging van de wet. Het **is** de wet, zoals Mozes ook al had gezegd (Lev 19:18; Deut 6:4). Volgens Matteüs voegde Jezus er daarom zelfs aan toe: “Deze twee geboden zijn de grondslag van alles wat er in de Wet en de Profeten staat”. De schriftgeleerde beaamde dan ook wat Jezus zei, en concludeerde dat de liefde voor God en de naaste zelfs belangrijker was dan het brengen van offers (Mar 12:28-33; Mat 22:40). Waarom? Omdat offers werden gebracht om de zonde; en wie niet zondigt tegen God en mensen, hoeft dus geen offers te brengen.

c. Geloof door liefde werkende

Als Paulus geconfronteerd wordt met mensen in de gemeente die blijven zondigen en anderen die vinden dat je de regels van de wet moet naleven, zegt hij in het verlengde hiervan: “Wie de ander liefheeft, heeft de gehele wet vervuld. Want: ‘Pleeg geen overspel, pleeg geen moord, steel niet, zet uw zinnen niet op wat van een ander is’ – deze en alle andere geboden worden samengevat in deze ene uitspraak: ‘Heb uw naast lief als uzelf.’ De liefde berokkent uw naaste geen kwaad, dus de wet vindt zijn vervulling in de liefde” (Rom 13:8-10; Gal 5:14). Kortom: wie de geest, gezindheid van Christus heeft, heeft geen wetten en regels nodig. Want wet of geen wet: die mens komt niet eens op de gedachte de naaste te benadelen. Dat is ook de strekking van wat Jezus in de Bergrede leerde. Bijvoorbeeld: “Jullie hebben gehoord dat gezegd werd: ‘Pleeg geen overspel.’ En Ik zeg zelfs: iedereen die naar een vrouw kijkt en haar begeert, heeft in zijn hart al overspel met haar gepleegd” (Mat 5:27,28).

De levensopdracht voor Christus’ volgelingen is het goede te zoeken voor de naaste; gedreven door Diens liefde voor God en mensen: “Belangrijk is dat men gelooft en de liefde kent, die het geloof zijn kracht verleent” (Gal 5:6). Daarom benadrukte Jezus, toen Zijn twaalf leerlingen niet nederig wilden zijn en onenigheid hadden over hun positie in het Koninkrijk, dat zij elkaar lief moesten hebben. Dan zou de een zich niet meer voelen dan de ander, en zou er geen afgunst en onenigheid zijn: “Mijn gebod is dat jullie elkaar liefhebben zoals Ik jullie heb liefgehad. Er is geen grotere liefde dan je leven te geven voor je vrienden” (Joh 15:12,13). Jezus deed dit letterlijk, Zijn leerlingen moesten ten minste hun leven inzetten om anderen te redden van de eeuwige dood.

In het bekende hoofdstuk 13 van de eerste brief aan de Korintiërs beschrijft Paulus wat de liefde wel en niet is, aan de hand van voorbeelden van hoe iemand is en leeft: “De liefde is geduldig en vol goedheid. De liefde kent geen afgunst, geen ijdel vertoon en geen zelfgenoegzaamheid. Ze is niet grof en niet zelfzuchtig, ze laat zich niet boos maken en rekent het kwaad niet aan, ze verheugt zich niet over het onrecht maar vindt vreugde in de waarheid. Alles verdraagt ze, alles gelooft ze, alles hoopt ze, in alles volhardt ze.” (1 Kor 13:4-7).

Paulus stelt het zo voor, dat wij de eigenschappen van God en Christus moeten aandoen, als waren het kledingstukken. En dit laat zien dat wij inderdaad geen paspoppen zijn, maar levende mensen die meewerken aan wat God wil dat wij zijn: “Doet dan aan, als door God uitverkoren heiligen en geliefden, innerlijke ontferming, goedheid, nederigheid, zachtmoedigheid en geduld. Verdraagt elkaar en vergeeft elkaar ... gelijk ook de Here u vergeven heeft, doet u ook evenzo. En doet bij dit alles de liefde aan, als de band van de volmaaktheid” (Kol 3:12-14 NBG’51).

J.K.D.

Wonderen van de Schepping

Boskalkoen

In Australië leeft een ongewone vogel: de bos- of struikkalkoen, behorend tot de grootpoothoenders (*megapodiidae*). Zij worden ook thermometervogels genoemd vanwege hun eigenaardige manier van broeden. Zij zitten niet op hun eieren, om ze met hun lichaam warm te houden, maar leggen ze in een 'broedheuvel' waarin ze door de warmte in die heuvel worden uitgebroed.

Eerst graaft het mannetje met zijn forse klauwen een anderhalve meter diep gat in de grond. Daarin brengt hij plantaardig materiaal en aarde samen tot een heuvel van één tot anderhalve meter hoog. Wanneer het materiaal begint te composteren, loopt de temperatuur op.

Deze merkwaardige vogels hebben temperatuurgevoelige 'sensoren' bovenin hun bek. Zij proeven hoe warm het is in de heuvel, door hun kop daar diep in te steken en er een mond vol stof uit te halen. De temperatuur wordt nauwkeurig gemeten. Want als die niet tussen de 33-35° Celsius is, legt het vrouwtje geen ei en moet het mannetje opnieuw aan de slag! Om het nog

moeilijker te maken, moet de vochtigheid tussen de 80 en 99,5 % liggen, anders drogen de eieren uit en gaan de kuikens dood.

Het broedproces duurt lang. Het vrouwtje legt in de loop van enkele maanden elke drie dagen één ei. In totaal kunnen dat er 18-24 zijn, die ze 60-80 cm diep op 20-30 cm van elkaar in de broedheuvel plaatst. Om de temperatuur en het vochtgehalte op peil te houden, voegt het mannetje materiaal toe (om de temperatuur te verhogen) of ventileert de heuvel (om de temperatuur te verlagen). Na 49 dagen komt het eerste kuikentje uit, dat onmiddellijk met het probleem zit hoe het naar boven komt. Instinctief draait het zich om, schudt alles wat aan de vleugels zit van zich af en trapt het dan naar beneden. Hiermee gaat het kuikentje door, totdat het – soms wel 24 uur later – eindelijk bovenaan de hoop komt en eruit kan. Het wonder eindigt niet daar. Binnen een uur of twee kan het vliegen en goed hardlopen. God heeft deze vogel zo geschapen, dat een kuiken zijn ouders niet nodig heeft. Toch heeft deze vogel vele vijanden, en daarom is het goed dat hij nu een beschermde status geniet. C.T.

Voorbeelden uit de natuurwereld van Gods' grote wijsheid

Verschijsningen van Christus

1. Aan Maria en andere vrouwen

Inleiding

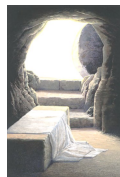
De geschiedschrijver Lucas begint zijn tweede boek, over de handelingen van de apostelen, met een terugblik op het slot van zijn evangelie: "aan wie [zijn gekozen apostelen] Hij [Christus] Zich ook na zijn lijden met vele kentekenen levend heeft vertoond, veertig dagen lang hun verschijsnende en tot hen sprekende over al wat het Koninkrijk Gods betreft". Geen van de Nieuwtestamentische schrijvers geeft ons een compleet overzicht van deze verschijsningen van Christus na zijn opstanding. Wij weten niet hoeveel er waren, of wanneer en waar zij precies plaatsvonden. Uit wat zij wel vertellen kunnen wij desondanks opmaken hoe belangrijk en leerzaam deze ontmoetingen met Christus waren, om de discipelen – die bij zijn onverwachte sterven als schapen verstrooid werden – te veranderen in een blijde en eensgezinde groep, de kern van zijn aanstaande gemeente, klaar om hun wereldwijde taak als zijn getuigen te beginnen zodra Christus in de Geest tot hen was gekomen.

De "vele kentekenen", of "bewijzen", waarover Lucas schrijft, waren van verschillende aard; zonder enige twijfel bedoeld om de apostelen te verzekeren dat hun Heer was opgewekt uit de doden. Hij legde hun de betekenis van de Oudtestamentische profetieën over zijn lijden, dood en opstanding uit. Daardoor waren zij zelf in staat de kracht van het getuigenis van de profeten te begrijpen: "Christus is gestorven voor onze zonden, naar de Schriften, en Hij is begraven en op de derde dag opgewekt naar de Schriften." Hij kwam een kamer binnen nadat de deuren op slot waren gedaan; zij zagen Hem een stuk gebakken vis eten; Hij nodigde Thomas uit de littekens van zijn kruisiging te voelen; Hij bewees, zoals Hij menigmaal had gedaan gedurende zijn predikingswerk, dat Hij de onuitgesproken gedachten van een mens kon lezen; Hij zorgde, zoals Hij eens eerder had gedaan, voor een bijzondere visvangst. Hij verscheen 's nachts en op klaarlichte dag; in een kamer in Jeruzalem, aan de oever van het meer, en op een berg in Galilea. Voor zover wij kunnen nagaan verwachtte geen enkele discipel zijn opstanding op de derde dag, maar na deze verschijsningen had niemand enige twijfel. Tezelfdertijd gaf Hij hun de opdracht het evangelie van het Koninkrijk van God overal op aarde te verkondigen. En door dat te doen, worden ook wij nu uitgenodigd daar in te gaan.

De eerste dag

De grote opschudding, die de kruisiging van Jezus van Nazaret in Jeruzalem veroorzaakte, is voorbij. De volksoploop bij het paleis van stadhouder Pilatus

**“Hij is hier niet, want Hij is opgewekt ...
kom, zie de plaats, waar Hij gelegen heeft”.**

en vervolgens Golgotha heeft plaats gemaakt voor de rust en stilte van de sabbat. Het mishandelde lichaam van de Gekruisigde ligt koud binnen zijn windsels, op een richel in een graf, dat is afgesloten met een zware, massieve steen. Van de vrouwen, die tot nu toe de hulpeloze toeschouwers van het mannelijk geweld zijn, wil nu een groepje van vijf of meer, uit eerbied en liefde voor de Heer, zo snel mogelijk het laatste voor Hem doen dat zij kunnen. Zij hebben gezien hoe, heel onverwacht, zijn lichaam naar het nieuwe privégraf van Jozef van Arimathea werd gebracht, en hebben de plaats goed genoteerd. Gisteravond, na de sabbat, hebben zij specerijen en mirre gekocht, die zij in de nachtelijke uren voor hun doel klaar hebben gemaakt. Terwijl het nog donker is – want de ochtendschemering duurt slechts een kwartier – zijn ze die eerste dag van de week al op weg. Terwijl ze naar de stadspoort lopen, bespreken ze hun probleem: wie kan de grote steen voor de grot voor hen wegrollen, zodat zij het graf in kunnen? Kennelijk weten zij niet dat ook de Joodse leiders grote belangstelling voor dat graf hebben. Zij hebben officieel toestemming gekregen de steen te verzegelen en het graf door soldaten te laten bewaken. Zouden zij dat wel weten, dan zouden hun zorgen nog groter zijn.

Omdat de evangelieverslagen zo summier zijn, is het niet gemakkelijk de loop van de gebeurtenissen op de ochtend van deze eerste dag van de week nauwkeurig en met zekerheid vast te stellen. De vrouwen zien met verbazing dat hun probleem met het wegrollen van de steen voor het graf al is opgelost: “En toen zij opzagen, aanschouwden zij, dat de steen afgewenteld was; want hij was zeer groot” (Mar 16:4). Op dit ogenblik hebben zij er geen vermoeden van dat er een wonder is gebeurd; want hun eerste gedachte is dat dit zo spoedig mogelijk aan de elf discipelen bericht moet worden. Vandaar dat Maria van Magdala in allerijl naar Petrus en Johannes gaat om te vertellen: “Zij hebben de Here weggenomen uit het graf en wij weten niet, waar zij Hem hebben neergelegd” (Joh 20:2).

De andere vrouwen zien daarna tot hun grote ontsteltenis engelen, die tegen hen zeggen: “Wat zoekt u de levende bij de doden? Hij is hier niet, maar Hij is opgewekt. Herinnert u, hoe Hij, toen Hij nog in Galilea was, tot u gesproken heeft, zeg-

Verschijsingen van Christus

gend, dat de Mensenzoon moest overgeleverd worden in de handen van zondige mensen en gekruisigd worden en ten derden dage opstaan” (Luc 24:5-7).

Het blijkt dat deze vrouwen meteen weggaan om deze boodschap aan de elf discipelen over te brengen. De Heer zelf hebben zij niet gezien, en wat zij vertellen maakt weinig indruk op de mannen: “deze woorden schenen hun zotteklap en zij geloofden haar niet” (Luc 24:11). Deze reactie is ook te merken in wat Kleopas en zijn metgezel die middag zeggen tegen de Onbekende, die zich – terwijl zij lopend onderweg zijn naar Emmaüs – bij hen heeft gevoegd: “Maar ook hebben enige vrouwen uit ons midden ons doen ontstellen; zij waren in de vroege bij het graf geweest en hadden zijn lichaam niet gevonden en zijn toen komen zeggen, dat zij ook een verschijning van engelen gezien hadden, die zeiden, dat Hij leeft. En enigen van de onzen zijn naar het graf gegaan en hebben het zo bevonden, als de vrouwen ook gezegd hadden, maar Hém hebben zij niet gezien” (Luc 24:22-24).

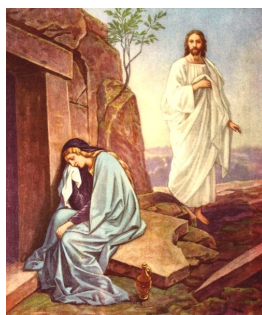
Die ‘enigen van ons’ zijn Petrus en Johannes. Bij het horen van de boodschap van Maria van Magdala haasten zij zich naar het graf. Al zien zij Jezus en de

engelen niet, wat Johannes ziet maakt diepe indruk op hem: “Simon Petrus dan kwam ook, hem [Johannes] volgende, en hij ging het graf binnen en zag de windsels liggen, maar de zweetdoek, die op zijn hoofd geweest was, zag hij niet bij de windsels liggen, maar opgerold, terzijde op een andere plaats. Toen ging ook de andere discipel, die het eerst aan het graf gekomen was, naar binnen, *en hij zag het en geloofde*; want zij kenden de Schrift nog niet, dat Hij uit de doden moest opstaan” (Joh 20:6-9). Wat ziet Johannes, dat hij begrijpt dat niet iemand het lichaam van Jezus heeft weggenomen, zoals Maria van Mag-

dala veronderstelt, maar dat er een wonder is gebeurd? In zijn evangelie vertelt hij van de grote hoeveelheid specerijen, die Nicodemus op Jezus’ sterfdag meebracht om in de linnen windsels te leggen waarin het lichaam van Jezus zou worden gewikkeld (Joh 19:39,40). Die windsels liggen nu nog ‘gewoon’ op hun plaats, met de losse hoofddoek er netjes opgevouwen naast. Als mensen het lichaam hadden gestolen, hadden zij of de windsels moeten meenemen, of eerst de windsels verwijderen; en in dat laatste geval zouden de specerijen overal verspreid liggen. Eén blik is voldoende om Johannes te laten zien dat alles netjes op zijn plaats ligt. Alleen door een wonder zou het lichaam zomaar uit de windsels verdwenen kunnen zijn.

De discipelen gaan dan weer naar huis en intussen komt Maria van Magdala terug bij het graf. Johannes vestigt nog steeds de aandacht op haar alleen, zodat wij niet kunnen vaststellen op welk tijdstip ook sommige andere vrouwen de Here hebben gezien, zoals het evangelie van Matteus zegt: “Jezus kwam haar [meervoud] tegemoet” (Mat 28:8-10). “En Maria stond buiten dicht bij het graf, wenende. Terwijl zij dan weende, boog zij zich voorover naar het graf, en zij zag twee engelen zitten, in witte klederen, een aan het hoofdeinde en een aan het voeteneinde, waar het lichaam van Jezus gelegen had” (Joh 20:11,12). Dat zij engelen zijn beseft zij niet; en wanneer zij een andere gestalte dichtbij het graf ziet, veronderstelt ze dat Hij de tuinman is; en diep bedroefd smeekt zij Hem: “Heer, als u Hem weggedragen hebt, zeg mij dan, waar u Hem hebt neergelegd en ik zal Hem wegnemen” (Joh 20:15,16). “Maria!” Het horen van haar naam is genoeg. Er is maar Eén die haar op deze wijze zou toespreken. Bliksemsnel beseft zij dat Jezus, voor wie zij zoveel liefde heeft, levend is. In een opwelling van vreugde en bewondering houdt zij Hem vast, terwijl ook de andere vrouwen blijkbaar dichterbij komen. Maar Hij moet haar vertellen dat dit geen terugkeer is tot het gezelschap zoals zij dat eerder hebben gekend. Hij moet opgenomen worden in de hemel, en zij moeten verder leven zonder Hem in hun midden te hebben: “Houd Mij niet vast, want Ik ben nog niet opgevaren naar de Vader; maar ga naar mijn broeders en zeg hun: Ik vaar op naar mijn Vader en uw Vader, naar mijn God en uw God” (Joh 20: 17). Als zij later deze woorden overpeinsden, werden zij ongetwijfeld herinnerd aan een psalm van David. De eerste woorden hiervan hadden zij op Golgota gehoord: “Mijn God, mijn God, waarom hebt U Mij verlaten?” (Ps 22:2). Achteraf zagen zij dan in deze psalm een profetie van de kruisiging van Christus. Voor het eerst leerden zij daardoor de profetische betekenis te zien van de woorden: “Ik zal uw naam aan *mijn broeders* verkondigen” (vs. 23).

Alle vier evangeliën maken melding van de boodschap, die de vrouwen aan de discipelen moeten overbrengen; en Matteus en Marcus voegen hieraan de instructie toe dat zij Jezus in Galilea zullen zien. Dit is een belofte die niet alleen bestemd is voor de elf discipelen, maar ook voor vele anderen. Dat de ontmoeting plaats zal vinden in Galilea is niet vreemd, want waar in de omgeving van Jeruzalem zou er een plaats zijn geweest voor die “vijfhonderd broeders tegelijk”, waarover Paulus schrijft (1 Kor 15: 6)? Tezelfdertijd moeten de vrouwen de discipelen herinneren aan Jezus’ woorden, dat Hij op de derde dag opgewekt zou worden.

A.H.

Na de bevrijding van Jeruzalem leek alles voorspoedig te gaan. Hizkia's rijkdom en eer werden steeds groter, want "velen kwamen naar Jeruzalem om de HEER offergaven te brengen en om koning Hizkia van Juda, die na deze gebeurtenissen bij de andere volken zeer in aanzien was gestegen, kostbare geschenken aan te bieden" (2 Kron 32:23). Maar toen volgde een nieuw drama. "Omstreeks dezelfde tijd werd Hizkia dodelijk ziek" (vs 24). De profeet Jesaja kreeg van God de opdracht om Hizkia een ware jobstijding te brengen: "Dit zegt de HEER: Maak je laatste wilsbeschikking op, want je sterft. Je zult niet meer beter worden" (Jes 38:1). Wat een schok! Daar had hij geen rekening mee gehouden. De hervorming van het land was nog lang niet klaar, en hij had ook nog geen opvolger. Hij bad meteen tot God: "Ach, HERE, gedenk toch, dat ik voor uw aangezicht in trouw en met een volkomen toegewijd hart gewandeld heb en gedaan heb wat goed is in uw ogen. Daarbij stortte hij bittere tranen" (2 Kon 20:3 NBG'51). Het is niet zo dat God het nodig heeft dat Hij door ons aan iets herinnerd wordt; dat was ook niet de bedoeling van Hizkia. Hij bad niet "HEER spaar mij", maar "HEER gedenk mij". Zoals David in Psalm 25:7 (NBG'51) zei: "gedenk niet de zonden van mijn jeugd, noch mijn overtredingen, gedenk mij naar uw goedertierenheid, omwille van uw goedheid, HERE". Er kwam onmiddellijk een antwoord op dit gebed van Hizkia. Niet pas na dagen, nee Jesaja was nog in de voorhof van het paleis, toen hij alweer werd teruggestuurd met de geweldige boodschap van herstel. Hizkia zou nog 15 jaar mogen leven en na drie dagen alweer naar de tempel kunnen gaan.

Hizkia had een grote ontsteking, en Jesaja zei dat hij er vijgen op moest leggen. Dat werd toen gewoonlijk gedaan bij ontstekingen. Maar hij was zo ziek, dat vijgen alleen niet meer zouden helpen. Hizkia geloofde dat God hem zou genezen, en liet gehoorzaam zijn dienaren de vijgen op de ontstoken plek leggen. Als bevestiging vroeg hij nederig: "Krijg ik van de HEER ook een teken dat hij me zal genezen en ik over drie dagen naar de tempel zal kunnen gaan?" (2 Kon 20:8). Mogelijk dacht hij aan Gods boosheid op zijn vader, toen deze weigerde een teken te vragen, terwijl God hem dat voorstelde! (Jes 7:10-12). Hizkia kreeg een wel heel bijzonder teken. Jesaja zei: "De HEER

Hizkia (2)

geeft u het volgende teken dat hij zijn belofte zal nakomen: 'Ik laat de schaduw op de zonnewijzer van Achaz tien graden achteruitgaan in plaats van vooruit.' En de schaduw ging tien graden achteruit" (Jes 38: 8). Stelt u zich eens voor, dat u dat zou zien. U zou net zo verwonderd zijn als alle mensen die het toen meemaakten. Niet alleen Juda, maar de hele wereld zag dit fenomeen. In Jesaja 38:9-20 volgt dan een prachtig danklied van Hizkia dat goed zou passen in het boek Psalmen. Het is een danklied van de koning waarin hij zijn verslagenheid beschrijft en de omslag naar een nieuw begin. Het is zeer de moeite waard om dat te lezen. Hij had, net als David vroeger, persoonlijk ervaren dat uiteindelijk geen mens zichzelf kan redden, maar dat zelfs het onmogelijke mogelijk is bij God.

Na zijn genezing stelde God hem op de proef: "afgezanten van de vorsten van Babylonië waren gekomen (ze waren gestuurd om navraag te doen naar het teken dat in het land was waargenomen): toen had God hem alleen maar verlaten om hem op de proef te stellen en zo te weten te komen wat er in zijn hart omging" (2 Kron 32:31). Ze kwamen met de smoes Hizkia geschenken te komen brengen vanwege zijn herstel. Maar de werkelijke reden was, dat zij een pact tegen hun gezamenlijke vijand Assyrië wilden sluiten. De verleiding was voor Hizkia te groot: hij was niet nederig en gaf niet God de eer voor zijn herstel en de overwinning op Assyrië. Trots liet hij hen al zijn schatten en verdedigingswerken zien. Maar hij had helemaal geen bondgenoten nodig. Toen Egypte hem niet kwam helpen tegen Assyrië, had God Jeruzalem gered. Was hij dat vergeten? Nu probeerde hij vriendschap aan te knopen met Babel. Na Assyrië zou juist dat land de eerste wereldmacht worden. Omdat hij God niet de eer had gegeven moest Jesaja hem Gods vonnis aankondigen. Hizkia erkende dat hij fout zat en dat God rechtvaardig en barmhartig is, omdat Hij het verdiende oordeel niet meteen uitvoerde. Wat hij volgens 2 Kon 20: 19 denkt, is niet egoïstisch maar de Hebreeuwse manier van uitdrukken van de verwondering dat het in zijn leven vrede mag blijven. De betekenis van zijn naam 'God is mijn kracht', past zo goed bij hem. Als hij overlijdt, lezen we iets dat verder alleen nog over zijn kleinzoon Josia wordt gezegd: "Heel Juda en Jeruzalem kwamen hem de laatste eer bewijzen" (2 Kron 32:33). N.D.

3. "Geloof nu is vertrouwen bij hetgeen gehoopt en een overtuiging a

Alles is gebaseerd op vertrouwen

Het is interessant hoe dingen die gelden in het dagelijks leven, soms nog sterker gelden voor het leven van een discipel van Jezus. Ter illustratie: wie gezag wil uitoefenen, moet zich daar eerst zelf aan onderwerpen; wie wil regeren, moet zich eerst laten regeren; wie wil controleren moet zichzelf laten controleren. Dit was het geval bij de Romeinse hoofdman, die Jezus vroeg om zijn slaaf te genezen (Mat 8:8,9). Het leven van Jezus werd er echter bij uitstek door gekenmerkt.

Dit principe geldt in het bijzonder met betrekking tot vertrouwen. Iedere dag toont u op allerlei manieren vertrouwen. Zonder dat zou het leven onmogelijk zijn. Wanneer u met de bus naar school of uw werk gaat, vertrouwt u erop dat de chauffeur de weg weet en bij de aangegeven halte zal stoppen. Wanneer u in een restaurant het mes en de vork naast uw bord in de hand neemt, vertrouwt u erop dat wat u is voorgezet met goede ingrediënten en met inachtneming van de hygiëne voorschriften is klaargemaakt; u eet het in goed vertrouwen, zonder het eerst te onderzoeken op ziekteverwekkers of vergif. Het hele zakenleven is min of meer gebaseerd op wederzijds vertrouwen; mensen drijven handel en verlenen krediet op basis van vertrouwen, want zakendoen is zo complex dat je niet alles kunt controleren. U beschouwt uw leraren, de schrijvers van wetenschappelijke boeken en makers van documentaires als deskundigen, en vertrouwt erop dat wat zij zeggen waar is; want veel is niet of moeilijk te controleren.

Het is opmerkelijk dat dingen waar u het meest zeker van bent, soms eenvoudig zijn begonnen met een daad van vertrouwen. Uw meest intieme relatie in dit leven begint met vertrouwen in de eerste gefluisterde verzekering van liefde door de ander. Huizen zijn huiselijk omdat u elkaar vertrouwt; jaloezie en achterdocht maken ze tot plaatsen van kwelling en verdriet. Vertrouwen brengt vreugde en waardering. Vriendschap is gebaseerd op vertrouwen. Als uw broeder of zuster in het geloof u niet kan vertrouwen, hoe kunt u dan zijn of haar vriend of vriendin zijn? De ergste plaats om te leven is die waar het ontbreekt aan vertrouwen; want wantrouwen en wanhoop gaan hand in hand. Zo lijken alle aspecten van het dagelijks leven ervan te getuigen dat vertrouwen onmisbaar is.

Dit alles geldt vooral voor het leven van een discipel van Jezus. Vertrouwen maakt overtuiging tot geloof. Het is één ding te beweren dat een touw sterk is, maar iets anders om uw gewicht eraan toe te vertrouwen.

kracht van discipelschap

angaande dat wat niet gezien wordt.”

Overtuiging is onmisbaar, maar niet alles. Het is één ding de Waarheid te geloven, maar iets anders ernaar te handelen. Vertrouwen is geloof in actie. Soms is geloof een theologische uitdrukking, maar als het zich ontwikkelt, wordt het een hoogst persoonlijke zaak. Geloof is de overtuiging “dat God een Beloner is voor wie Hem ernstig zoeken” (Heb 11:6). Als u dit belijdt zonder in actie te komen, is het slechts een halve waarheid, misschien zelfs een halve leugen. Dan belijdt u wel, maar schenkt u God niet uw volledige vertrouwen.

“Bewijs van de dingen die men niet ziet.”

Overdenk de werkwoorden in Hebreeën 11 eens. Abel *offerde*; Henoeh *wandelde*; Noach *heeft eerbiedig de ark toebereid*; Abraham *trok uit*; Mozes *bleef standvastig*. Ik heb dit horen uitleggen als zijnde allemaal een zaak van simpel geloof. Op de keper beschouwd is dit waar; maar de conclusie dat het – omdat het geloof eenvoudig is – dus gemakkelijk is, is niet gerechtvaardigd. Wie zegt dat het gemakkelijk is, heeft het verkeerd begrepen. Het was niet gemakkelijk voor Noach om midden op het droge land een groot vaartuig te bouwen. Het was niet gemakkelijk voor Abraham een geregeld leven achter zich te laten, en een leven te gaan leiden in de woestijn, op zoek naar een land dat hij nog nooit had gezien en dus niet kende. Het was niet gemakkelijk voor Mozes om zijn leven als prins aan het hof van de Farao op te geven en zich te begeven onder slaven.

Het is niet voor niets dat Paulus er op aandringt de goede strijd van het geloof te strijden (1 Tim 6:12). Discipelen mogen blij zijn te kunnen strijden, maar het is niet gemakkelijk. Het vraagt durf, wilskracht en vertrouwen. Zich ertoe zetten en vertrouwen vullen elkaar aan. Vertrouwen is het optimisme van het geloof. Naar menselijke maatstaven gemeten is dit optimisme ongerechtvaardigd, maar voor de mens van geloof is het een volkomen zekerheid. Vertrouwen is wat de schrijver van de brief aan de Hebreeën bedoelde met de *overtuiging van de dingen die we niet zien* (Heb 11:1). Vertrouwen heeft de kracht van het bewijs van het onzichtbare. Het laat u vertrouwen stellen in wat wordt verklaard, en vertrouwend wagen te handelen op grond van de gegeven belofte. Het resultaat is de zekerheid van de dingen waarop u hoopt. Vertrouwen is een risico, een waagstuk, een avontuur. Het heeft een element van inspiratie in zich. Het is geen blind toeval of handelen op goed geluk. Geloof wil niet zeggen: in onwetendheid iets aannemen. De juiste naam daarvoor is bijgeloof. Geloof is intelligent vertrouwen.

de vernieuwende kracht van discipelschap

Waarom was Abraham er zo zeker van dat het onbekende land de moeite waard was om de gevraagde reis te maken? Omdat hij volledig zeker was van de ongeziene God. Johannes had op het eiland Patmos een visioen van een stad, die mooier en wonderbaarlijker zal zijn dan welke andere stad ook. Als u hierin gelooft, erop vertrouwt dat zij op aarde tot stand zal komen, dan weet u in het diepst van uw hart dat u zeker bent van wat komen moet. Vertrouwen in de ongeziene dingen geeft u de zekerheid van de dingen waarop u hoopt. Uw vertrouwen moet niet gevestigd zijn op geleerden, politici of generaals; want dan zou u de beklagenswaardigste van alle mensen zijn. Evenmin mag uw vertrouwen gebonden zijn aan omstandigheden, overgeleverd aan iedere verandering in de loop van de dingen. Vertrouwen in de onwankelbare dingen zou u standvastig moeten maken, te midden van voortdurend veranderende omstandigheden. Door de tegenstrijdigheden, de tegenspoed, de tegenvallers, de tegenwerkingen, de teleurstellingen heen, gebiedt God u Hem te vertrouwen. De reden voor 'de verstoring van uw rust' zal niet altijd duidelijk zijn, maar u weet wel onder Wiens controle die 'rustverstoring' staat. En Hem kunt u door dik en dun vertrouwen.

De aanraking in geloof

Denk eens aan de vrouw met de bloedvloeïing in Lucas 8. Te midden van de woelige menigte zei de Koning: "Wie is het, die Mij heeft aangeraakt?" (vs 45). Die vraag is een openbaring. Misschien hadden wel honderden mensen Hem in het gedrang aangeraakt, maar slechts één had Hem anders aangeraakt dan al die anderen: doelbewust. Door een aanraking in geloof onderscheidde één levende ziel zich van de menigte, en die aanraking werd door de Koning persoonlijk waargenomen. Wat moet dit voor deze vrouw geweest zijn? Twaalf jaar had zij geleden; twaalf jaar lang was zij volgens de wet door haar onreinheid afgesneden geweest van de gemeenschap. Ongetwijfeld had zij, terwijl zij Hem aanraakte, uit schaamte gehoopt niet ontdekt te zullen worden in de menigte.

Maar geloof wordt niet gewekt om verborgen te blijven. Heimelijk getuigenis is niet het beste getuigenis. Van een discipel wordt verwacht dat hij zijn Heer openlijk belijdt. Enkele dagen eerder had Jezus al gezegd dat er niets verborgen is dat niet aan het licht zal komen. Wie geloven zouden in het licht moeten treden. Het is één ding om de Koning te zien voorbijgaan, maar het is beter Hem van aangezicht tot aangezicht te ontmoeten. Het vertrouwen van de vrouw was gerechtvaardigd: haar genezing was volledig. Deze Geneesheer deelt zijn genezingen niet uit in kleine doosjes.

3. “Geloof nu is vertrouwen bij hetgeen gehoopt ...”

De vrouw had geen opinie van een andere arts nodig; want haar vertrouwensarts zei: “Uw geloof heeft u behouden, ga heen in vrede” (vs 48). Wat Hij deed, deed Hij met macht en heerlijkheid. Maar er was nog een andere zegening: Hij noemde haar ‘dochter’. Een uitgebannen vrouw klinkt dat woord als muziek in de oren. Voor een buiten de gemeenschap gesloten vrouw heeft het een tedere klank. Dit is de les: als u in vertrouwen iets durft doen of te zeggen, is er een zegen. Als u in vertrouwen handelt, kunt u de geheimen van de gemeenschap met Hem ontdekken.

Het wonder dat aan deze vrouw werd verricht, moet een diepe indruk op Jaïrus hebben gemaakt. De vrouw was twaalf jaar lang ziek geweest, net zo lang als zijn dochter had geleefd; en nu was ze dood. Twaalf jaar en dan een wonder! Jezus zei tegen hem: “Wees niet bevreesd, geloof alleen” (vs 50); wat een andere wijze van zeggen is voor: ‘Vertrouw Mij’. Misschien ging Jaïrus met lichter tred naar huis – er was al een last van hem afgenomen – bereid om te geloven. Het laat u zien dat geloof niet alleen voor uzelf is. Het geloof van de ene discipel kan de andere helpen. Daarom is Hebreeën 11 zo goed voor een volgeling van Christus. Wellicht kan uw belijdenis van vertrouwen de een of andere Jaïrus, die – door de tegenspoed die hij meemaakt – angstig en terneergeslagen is, helpen. Soms werkt vertrouwen aanstekelijk.

Vertrouwen omdat u God kent

David schreef: “Daarom vertrouwen op U wie uw naam kennen” (Ps 9:11). De reden voor zulk vertrouwen ligt in wat u van God weet. De garantie voor vertrouwen is Gods karakter. Omdat God rechtvaardig is, kan Hij niets doen dat verkeerd is. Omdat Hij liefde is, kan Hij alleen liefdevol handelen. Ongeloof zal proberen dit te ontkennen – maar laat u niets wijsmaken. Geloof, ondanks benauwenis en beproeving, dat God betrouwbaar is. Hij wil heel graag vertrouwd worden. Uiteindelijk is dat wat Hij vraagt. Niet dat u Hem verklaart, Hem verdedigt, of Hem rechtvaardigt; maar dat u Hem vertrouwt.

Voor God en mens is vertrouwen het kostbaarste goed om te bezitten: het attribueert dat leven mogelijk maakt op elk terrein van uw bestaan. Vertrouwen is iets machtigs. Het is een vitaal onderdeel van de vernieuwende kracht van discipelschap.

D.G./A.H./J.K.D.

Leven na de dood

1. De heerschappij van de dood

Inleiding

De meeste christenen zullen het eens zijn met de stelling dat het leven na de dood één van de kernpunten, zo niet hét kernpunt, is van hun geloof. Maar weinigen blijken vertrouwd met wat de Bijbel nu precies leert op dit punt. De Bijbel stelt Gods Koninkrijk centraal, maar het leven na de dood is daar ten nauwste mee verbonden. Na de kruisdood van de Messias predikten de apostelen dat hun Heer was opgestaan, en dat zij en vele andere betrouwbare getuigen Hem levend hadden gezien.

Eeuwig leven is geen intrinsiek bezit van de sterfelijke mens; eeuwig leven is een geschenk van God, dat tot nu toe alleen aan Jezus werd geschonken op grond van zijn volmaakte gehoorzaamheid aan zijn Vader. Aan anderen wordt het, afhankelijk van het leven dat zij vóór de dood hebben geleefd, al dan niet geschonken op de dag van het oordeel bij Jezus' wederkomst. Zijn opstanding is de zekerheid dat ook anderen eeuwig leven zullen ontvangen. Daarom luidt het: "God heeft ons eeuwig leven gegeven en dit leven is in zijn Zoon" (1 Joh 5:11).

Deze artikelserie – die sommigen zullen herkennen als de bewerking van het boekje 'Leven na de dood' – geeft een indringend overzicht van wat de Bijbel, zowel het Oude als het

Nieuwe Testament, daarover vertelt. Wij hopen dat u de inhoud belangwekkend zult vinden, en het met ons eens zult zijn dat die de aandacht verdient van allen die het Koninkrijk van God verwachten. (J.K.D.)

"De dood als koning gaan heersen"

"Zoals hij uit de schoot van zijn moeder gekomen is, zo gaat hij weer heen, naakt zoals hij gekomen is, en hij verkrijgt niets door zijn zwegen ... Zo is ook dit een smartelijk kwaad; geheel zoals hij gekomen is, zo gaat hij heen, en welk voordeel heeft hij ervan, dat hij zich voor wind heeft afgetobd?" (Prediker 5:14,15).

De Bijbel ziet de dood van de mens niet enkel als een biologisch verschijnsel. De eerste mens die God schiep en in de hof van Eden plaatste, stond – in tegenstelling tot de dieren – in een bewuste relatie met Hem. Hij droeg als scheepsel de verantwoordelijkheid zijn Schepper te gehoorzamen, en er werd hem verteld wat het gevolg zou zijn van de overtreding van een bepaald gebod (namelijk om niet te eten van een bepaalde boom): "want ten dage, dat u daarvan eet, zult u voorzecker sterven" (Gen 2:17). De dood van Adam, en bijgevolg van allen die van hem afstammen, is daarom de uitwerking van zijn ongehoorzaamheid aan een hem door God opgelegd gebod: "door de overtreding van

de ene is de dood als koning gaan heersen" (Rom 5:17).

"Wat is de mens?"

David stelde – toen hij eens onder de uitgestrekte nachthemel stond, met bewondering vervuld voor het geflonker van de vele sterren die hem vanuit de onmetelijkheid van het heelal tegenfonkelden, en daardoor in gepeins verzonken raakte over het mysterie van het leven – de vraag: "Aanschouw ik uw hemel, het werk van uw vingers, de maan en de sterren, die Gij bereid hebt: Wat is de mens, dat Gij zijner gedenkt?" (Ps 8:4-6). Zijn gedachten gingen uit naar dat scheppingswoord, gesproken op de zesde dag, toen de rang van de mens – verheven boven al de andere levensvormen die God geschapen had – en zijn edele taak op aarde, bekend werden gemaakt. Want Davids woorden, "Toch hebt U hem bijna goddelijk gemaakt", weerspiegelen het Schriftwoord: "Laat ons mensen maken naar ons beeld, als onze gelijkenis, opdat zij heersen ... over de gehele aarde" (Gen 1:26). De mens onderscheidt zich van alle andere wezens op aarde door zijn intellectuele en geestelijke vermogens. Daardoor kan hij de hem door God geschonken verantwoordelijkheid dragen, toezicht te houden over al wat op aarde leeft, overeenkomstig Gods ordening: "U doet hem heersen over de werken van uw handen, alles hebt U onder zijn voeten gelegd" (Ps 8:7; zie Gen 1:28).

De vraag wordt wel eens gesteld: 'Was Adam toen sterfelijk of onsterfelijk?' Het verslag in Genesis laat

hem zien in een toestand waarin zijn bestemming nog open lag. De beslissingsvrijheid die de mens kenmerkt, gaf hem de gelegenheid God te eren in een bereidwillige en eerbiedige gehoorzaamheid aan het hem opgelegde gebod. Hij kon, evenals later Christus, de tweede Adam, de gehoorzaamheid leren; maar niet, zoals de Heiland, "uit hetgeen Hij heeft geleden" (Heb 5:8), maar door altijd de goede weg te kiezen. Zodoende zou hij zich een nog hogere bestemming waardig tonen. Hoe ver hij die weg is gegaan, en hoe lang hij in dat aardse paradijs verbleef, wordt ons niet verteld. Wat wij wel lezen is dat hij op een dag ongehoorzaam werd, en zo een doodvonnis over zichzelf en al zijn afstammelingen bracht: "Omdat u naar uw vrouw hebt geluisterd en van de boom gegeten, waarvan Ik u geboden had: U zult daarvan niet eten, is de aardbodem om uwentwil vervloekt ... In het zweet van uw aanschijn zult u brood eten, totdat u tot de aardbodem wederkeert, omdat u daaruit genomen bent; want stof bent u en tot stof zult u wederkeren" (Gen 3:17-19). Dit vonnis treft de mens als zodanig en niet enkel een deel van zijn wezen: "stof bent u en tot stof zult u wederkeren". Het Nieuwtestamentische commentaar hierop laat zien dat de gehele mensheid, vanwege haar solidariteit met de eerste mens, betrokken is bij de noodlottige gevolgen van diens ongehoorzaamheid. De apostel Paulus schrijft:

"Daarom, gelijk door één mens de zonde de wereld is binnengekomen en door de zonde de dood, zo is ook

de dood tot alle mensen doorgegaan, omdat allen gezondigd hebben ...

Want door de overtreding van die ene zeer velen gestorven zijn ...

Want het oordeel leidde van één overtreding tot veroordeling ...

Want, indien door de overtreding van de ene de dood als koning is gaan heersen door die ene...

Derhalve, gelijk het door één daad van overtreding voor alle mensen tot veroordeling gekomen is ...

Want, gelijk door de ongehoorzaamheid van één mens zeer velen zondaren geworden zijn ..." (Rom 5:12-21).

"Keer weder, u mensenkinderen"

Een droevige tekening van de uitwerking van Gods doodvonnis in Eden is te lezen in Psalm 90 – die volgens het opschrift wordt toegeschreven aan Mozes, de man door wie wij het verslag over de eerste mens hebben ontvangen. De psalmist spreekt in vers 2 eerst God aan als Schepper van hemel en aarde, die leeft van alle eeuwigheid tot in alle eeuwigheid: "eer de bergen geboren waren, en U aarde en wereld had voortgebracht, ja, van eeuwigheid tot eeuwigheid bent U God" .

In schril contrast hiermee stelt de schrijver vervolgens de kortstondige generaties van mensen voor ogen, die elkaar opvolgen en die keer op keer naar de vergetelheid worden weggespoeld: "U doet de sterveling wederkeren tot stof, en zegt: Keer weder, u mensenkinderen" (vs. 3). Deze woorden verwijzen ongetwijfeld naar Gods woorden tot Adam: "tot stof zult u wederkeren"; maar de be-

tekenis ervan wordt nog versterkt door het gebruik van een ander woord voor 'stof': "U doet de sterveling wederkeren tot stofdeeltjes". Deze droevige bestemming wordt nog indringender afgebeeld door een reeks vergelijkingen:

"U spoelt hen weg;

zij zijn als een slaap in de morgen, als het gras dat opschiet;

in de morgenstond bloeit het en het schiet op,

's avonds verwelkt het en het verdort" (vsn. 5 en 6).

Evenals een plotselinge regenvloed een huis in een dal in Israël ineens kon wegspoelen, zo worden mensen meegevoerd naar de vergetelheid van de dood. In een streek waar de verzengende zon gedurende een korte dag het gras kan veranderen van groen in dor bruin, ziet de psalmist een treffend beeld van de sterfelijke mens, waar de hoopvolle verwachtingen van het jeugdige leven zo snel worden gevolgd door zijn begrafenis.

Het ligt voor de hand dat deze en andere illustraties van het kortstondige leven van de mens betrekking hebben op de mens in zijn geheel. Als zij – overeenkomstig bijvoorbeeld de Griekse voorstelling van een onsterfelijke ziel in een aards lichaam – enkel betrekking hadden op een stoffelijk en hinderlijk omhulsel, dat slechts de bekleding is van een innerlijke persoonlijkheid, die juist door ontbinding hiervan bevrijd wordt om een hoger leven te kunnen ervaren, zou de psalmist zeker niet bij zulke negatieve en uitzichtloze beelden zijn gebleven.

A.H.

Overtuigd worden

door de Schriften

Over het algemeen wordt het Oude Testament onder christenen nogal verwaarloosd. Velen zien wat hierin geschreven staat slechts als geschiedenis die, omdat wij leven in het heden en gericht moeten zijn op de toekomst, heeft afgedaan sinds de komst van Jezus Christus. Alleen om bepaalde dogma's te 'bewijzen' wordt het Oude Testament er nog wel eens (te pas en te onpas) bijgehaald. Anderen zien zelfs de waarde als 'geschiedenisboek' niet eens, omdat zij menen dat er geen enkele overeenkomst in is te vinden tussen de daarin vertelde geschiedenis van Israël en de bekende geschiedenis van de hen omringende volken

De Here Jezus en zijn apostelen hadden een dergelijke houding echter niet. Zij wezen voortdurend op wat de Schriften (de geschriften van wat wij het Oude Testament noemen) zeiden over de Messias, de vervulling van Gods beloften aan individuele gelovigen, het volk Israël. Juist daardoor weten wij Wie God is, en wat Zijn doel is met de schepping; kennen wij Gods beloften, eden en verbonden. Wie deze Schriften kent, wordt overtuigd door de vele bewijzen dat Jezus de Messias is. De apostelen en hun medewerkers konden in de evangelieën en hun brieven niet alle bewijzen aanhalen, maar voerden die aan die het meest duidelijk waren voor hun betoog.

Tijdens de Reformatie hechtten Bijbelgetrouwe gelovigen er de hoogste waarde aan, dat iemand die tot geloof kwam zelf overtuigd was door wat hij of zij had gelezen (of, omdat velen niet konden lezen, zich had laten voorlezen) uit het Oude en het Nieuwe Testament, en niets geloofde alleen 'van horen zeggen'. Dat was het probleem in de kerk. Daar werd het gewone volk als leken beschouwd, die alleen door de kerkelijke leiders iets zouden kunnen te weten komen van Gods openbaring. Juist dat leidde tot de algemene verbreiding van allerlei valse leer, omdat de gewone mensen het niet zelf konden of mochten nagaan.

Dat dit in strijd was en is met de wijze waarop de apostelen omgingen met andere gelovigen, is overduidelijk als wij hun brieven lezen. Zij benaderden hen op voet van gelijkheid, om hen te onderwijzen, zodat zij niet onwetend zouden zijn, of volledig afhankelijk van hen. Zij waren zich ervan bewust dat een ieder, die op de hoogte is van wat God zegt, op de dag van het oordeel verantwoording moet afleggen over zijn of haar persoonlijk geloof (niet dat van een ander!) en hoe hij of zij dat geloof in praktijk heeft gebracht. Het voorbeeld voor hem of haar is het leven van de volmaakte Mens. J.K.D.

Fundamentele begrippen

18. De satan in het Nieuwe Testament (7)

De kwestie van het bovennatuurlijke

Jezus Christus moest zijn werk doen onder een volk, dat behalve kennis van de wet allerlei ideeën en opvattingen had, die niet overeenkwamen met wat God hen had gezegd. Zo lezen we, bijvoorbeeld, zowel in de evangeliën als in Handelingen dat de partij van de Sadduceeën niet geloofde in de opstanding van de doden (Mat 22:23). Dit onder invloed van de Griekse filosofie van o.a. Plato, die uitging van een eeuwige ziel die bij de dood gescheiden werd van het lichaam. En omdat het kwaad iets van het lichaam was, vond men een vereniging van de ziel met het lichaam in een opstanding absurd.

Als we dan kijken hoe Jezus hiermee omgaat, zien we dat Hij geen uitgebreid theologisch betoog houdt, vele Schriftpassages aanhalend om te bewijzen dat zij ongelijk hebben. Hij spreekt hen streng aan, omdat zij niet geloven in Gods beloften, noch in Zijn kracht om die te vervullen: “U dwaalt, want u kent de Schriften niet noch de kracht van God” (Mat 22:29). En om dat aan te tonen, daagt Hij hen uit een antwoord te geven op de vraag hoe Gods beloften aan Abraham, Isaak en Jakob aan hen persoonlijk vervuld kunnen worden als het zo is dat zij niet zullen opstaan. Zij zijn immers al lang overleden! (Mat 22:31,32). Zij geloven eigenlijk in niets bovennatuurlijks: niet in engelen en niet in wonderen: “Want de Sadduceeën zeggen, dat er geen opstanding is, noch engel of geest, maar de Farizeeën belijden zowel het een als het ander” (Hand 23:8). Deze woorden willen echter helemaal niet zeggen dat, omdat de Sadduceeën ongelijk hebben, de Farizeeën gelijk hebben. Wel geloven zij terecht dat er engelen bestaan en werkzaam zijn op aarde, en ook dat er een opstanding zal zijn. Maar hoe zit het met ‘geest’. Terecht geloven zij dat Gods Geest werkzaam is in Zijn profeten. Zij geloven echter ook dat er een bovennatuurlijke macht is die God tegenwerkt. De vraag is of dat juist is.

In Matteüs 12 vanaf vers 22 lezen we over één van de dieptepunten in Jezus’ werk onder zijn volk. Hij spreekt als geen ander vóór Hem gesproken heeft en doet ongekende wonderen, zodat ten minste één van de Farizeeën moet erkennen dat dit alleen mogelijk is als God met Hem is (Joh 3:2). Het probleem is echter dat zij alles wat niet toegeschreven kan worden aan God, toeschrijven aan een ‘boze geest’ met zijn dienaren, de ‘boze geesten’. En omdat zij – om allerlei redenen – Jezus niet beschouwen als door God gezonden, moet wat Hij doet wel door een ‘boze geest’ worden gedaan. Het is in ieder geval een consequente redenering, want het is het een of het ander natuurlijk. Daarnaast beschouwen zij mensen die een ongeneeslijke ziekte hebben als ‘bezeten door een boze geest’. (Over het begrip ‘boze geest’ zullen wij het later in deze artikelserie nog hebben.)

van het Kwaad

“Want u zegt ...”

Als Jezus dan opnieuw een groot wonder heeft gedaan, en het volk zijn enthousiasme daarover niet onder stoelen of banken steekt, zeggen de Farizeeën: “Deze drijft de boze geesten slechts uit door Beëlzebul, de overste van de geesten” (Mat 12:24, Mar 3:22, Luc 11:14). In het evangelie naar Johannes wordt Hij daarom regelmatig ‘bezeten’ genoemd (7:20, 8:48, 8:52, 10:20). Vaak wordt gezegd dat Jezus’ reactie aantoonde dat Hij geloofde in het bestaan van ‘boze geesten’, op de wijze als de Farizeeën deden. Maar bekijk zijn antwoord nog eens goed: “En **indien** de satan de satan uitdrijft, is hij tegen zichzelf verdeeld ...” (Mat 12:26). In Lucas is dat nog duidelijker: “**Indien** ook de satan tegen zichzelf verdeeld is, hoe zal zijn koninkrijk kunnen standhouden? Want **u zegt**, dat Ik door Beëlzebul de boze geesten uitdrijf. **Indien** Ik door Beëlzebul de boze geesten uitdrijf, door wie doen uw zonen het dan?” (Luc 11:18,19). De kernvraag is hier: doe Ik dit door de heilige Geest, of met de hulp van ‘de satan’/Beëlzebul? Omdat duidelijk is dat het eerste het geval is, is er geen bewijsvoering nodig of er ja dan nee een ‘overste van de boze geesten’ bestaat. Daarom kan er met **indien** heel goed ‘**stel nu eens dat ...**’, of ‘**laten we er eens van uitgaan dat ...**’ bedoeld zijn. Dat dit aannemelijk is, blijkt uit Jezus’ hele verdere betoog, dat begint met het tonen van de absurditeit van hun redenering. Want welk belang zou een ‘overste van de boze geesten’ hebben bij het uitdrijven van zijn dienaren? Welk doel zou dat dienen? In Marcus 3 is dit het duidelijkst met – nadat Hij gevraagd heeft “Hoe kan de satan de satan uitdrijven? – een drie maal herhaald **indien**, in twee voorbeelden en een conclusie van hoe tegenstrijdig hun woorden zijn:

“En indien een koninkrijk tegen zichzelf verdeeld is, kan dat koninkrijk zich niet staande houden” (vs 24);

“En indien een huis tegen zichzelf verdeeld is, zal dat huis niet kunnen bestaan” (vs 25).

Dus:

“En indien de satan opstaat tegen zichzelf en verdeeld is, kan hij niet bestaan, maar is hij aan zijn einde” (vs 26).

En zoals we zullen zien, is dat laatste waar het Jezus om gaat: **dan is hij aan zijn einde**. Dus niet om zijn al dan niet bestaan, maar om zijn einde.

Zo bereikt Jezus meer dan wanneer Hij uit de Schriften aantoonde dat God in Jesaja had gezegd ... etc. Dat zouden zij toch niet geloofd hebben, omdat zij enerzijds vastgeroest zitten in hun overtuiging, maar anderzijds – en dat is in dit verband veel belangrijker – omdat hun woorden bedoeld zijn om Jezus in een kwaad daglicht te stellen tegenover het volk, en zo machteloos te maken.

Fundamentele begrippen van het Kwaad

Want wie zou om willen gaan met de tegenstander van God? Zij hebben echter niet Jezus in de hoek gedreven – waar zij Hem, in hun jaloersheid en angst hun positie te verliezen, hadden gezien – maar zitten nu zelf in de hoek met een onoplosbaar probleem: hun hele idee over gerechtigheid, zonde en oordeel (rechtvaardigheid en straf) staat ineens op losse schroeven.

Sterker dan de sterke

De verdere sleutel tot het begrijpen hiervan zijn Jezus' daaropvolgende woorden: “Maar niemand kan het huis van de sterke binnengaan en zijn huisraad roven, als hij niet eerst die sterke heeft gebonden. Dan zal hij zijn huis plunderen” (Mat 12:29, Mar 3:27); en: “Wanneer een sterke, goed gewapende man zijn eigen hof bewaakt, is zijn bezit in veiligheid. Maar wanneer iemand, die sterker is dan hij, hem aanvalt en hem overwint, rooft deze zijn wapenrusting, waarop hij vertrouwde, en verdeelt zijn buit” (Luc 11:21,22). Wat wil dit zeggen? Wat is het huis? Wie is ‘de sterke’? Wie is sterker dan die sterke? Wat is de huisraad, het bezit van de sterke, die de buit wordt van de sterkere?

De pijnlijke dagelijkse realiteit voor de Joden was, dat zij ‘het bezit’ waren van de Romeinen. Daarom verwachtten zij dat de Messias zou komen om hen uit hun hand te bevrijden. In die zin zou Jezus dan de sterke kunnen zijn, die het huis van de keizer van Rome (de goed gewapende man die zijn eigen hof bewaakt) binnengaat om zijn macht te breken (de wapenrusting roven) en het volk van God uit diens hand te bevrijden om het als buit mee te voeren naar zijn eeuwig Koninkrijk. Zo zouden zijn Joodse toehoorders het uiteraard het liefst begrepen hebben en zien gebeuren. Er is echter geen enkele aanleiding toe zijn woorden zo op te vatten, omdat er geen enkel verband is met wat Hij bezig is duidelijk te maken. Niet het bezit zijn van een buitenlandse macht is het probleem, maar het bezit zijn van sommigen van hun volksgenoten die hen in slavernij houden met wetten en overleveringen en hen van hun werkelijke Verlosser afkerig maken. De Joodse leiders wanen zich sterk, omdat zij door de Romeinen worden gebruikt om de Joden rustig te houden en zo opstanden te voorkomen. Veel leiders zijn echter slechts bezig met hun eigen belang; zo worden ze geldzuchtig genoemd (Luc 16:14) en uit op roem en eer bij de mensen (Luc 11:43, 20:46; Mat 6:16).

Een huis kan een gebouw zijn, maar ook de gemeenschap waar men toe behoort. Zo worden met ‘het huis van God’ allen bedoeld die God zijn kinderen noemt, Zijn verbondsvolk. Of dat nu het gelovige deel van Israël onder het oude verbond is, of allen – Jood en niet-Jood – die tot geloof in God en Zijn Zoon zijn gekomen. Daarom zegt Jezus, gebruikmakend van het beeld van de vele kamers in het tempelgebouw: “in het huis van mijn Vader zijn vele woningen” (Joh 14:2). In Hebrreeën 3:1-6 betoogt de schrijver dat Jezus een hogere plaats in Gods heilsorde inneemt dan Mozes. Die was dienaar in Gods huis, maar Jezus

is Gods Zoon – en een zoon is hoger in rang dan een dienaar. Het probleem is dat de Joden de tempel als zichtbaar teken van hun rechtvaardigheid beschouwden. Jezus zegt echter dat die tempel niet meer Gods huis is, omdat het door mensen die beweren in Hem te geloven, wordt ontwijdt. Daarom zegt Hij aan het eind van zijn openbare predikingswerk: “uw huis wordt aan u overgelaten” (Mat 23:38). En dat geldt niet alleen in letterlijke zin wat de tempel in Jeruzalem betreft, maar ook in overdrachtelijke zin. Dat ‘huis’ omvat ook de synagogen – de leerhuizen waar het woord van God wordt geleerd. Dit hele bestel is een bolwerk van ‘de wet van Mozes’, waaronder naast de boeken van wat wij nu het Oude Testament noemen (NB de Sadduceeën erkenden alleen de vijf boeken van Mozes), ook de ‘overleveringen van de ouden’ vallen. Daarmee houden de leiders het volk in slavernij. De Joodse leiders hebben zich de positie aangemeten van de meesters van het volk – een positie die zij niet willen afstaan, zeker niet aan ‘een man van twijfelachtige afkomst uit Nazaret, die de sabbat schendt’. Dus voor een belangrijk deel uit jaloezie en eigenbelang bestrijden zij dat Jezus door God gezonden, laat staan de Messias is. Zij gedragen zich als ‘sterken’, die macht hebben over de hen toevertrouwde schapen en zelfs over Jezus; want het ligt in hun vermogen Hem te (laten) doden.

Wat Jezus de Joodse leiders wil zeggen, is dat Hij de schapen uit hun hand zal bevrijden. Hij is immers de Verlosser. Uiteindelijk zal blijken dat Hij sterker is dan zij, omdat Hij macht van God heeft ontvangen en zij eigenmachtig optreden. Zij zijn ‘de satan’, en niet Jezus, of een bovennatuurlijke macht die bezit van Hem genomen heeft. Let op de woorden die Jezus verder spreekt in ditzelfde gedeelte: “Wie met Mij niet is, die is tegen Mij ...”. Met andere woorden: die is mijn tegenstander, mijn ‘satan’. En die komt op een dag ‘tot een einde’: “Want naar uw woorden zult u gerechtvaardigd worden, en naar uw woorden zult u veroordeeld worden” (Mat 12:37). Zij werden veroordeeld in het jaar 70, toen de Romeinen de Joodse opstand braken en ‘het huis dat aan hen overgelaten was’ (wat wil zeggen dat God hen had verlaten) leegroofden en verwoestten. En niet alleen dat huis, maar het gehele land werd verwoest en de bevolking gedood of als slaven verkocht. Het oordeel, dat Stefanus zag aankomen, was grimmige en treurige werkelijkheid geworden: “Hardnekkigen en onbesnedenen van hart en oren, u verzet u altijd tegen de heilige Geest; gelijk uw vaders, zo ook u. Wie van de profeten hebben uw vaders niet vervolgd? Zelfs hebben zij hen gedood, die geprofeteerd hebben van de komst van de Rechtvaardige, van wie u nu verraders en moordenaars geworden bent, u, die de wet ontvangen hebt op beschikking van engelen, maar haar niet hebt gehouden” (Hand 7:51-53). De keuze die zij maakten was dat Jezus niet door de heilige Geest werd geleid, maar een tegenstander (satan) was van de God die zij meenden zo ijverig te dienen.

J.K.D.

Nog meer verzoeken

Na Jezus' weigering een teken te geven, zijn de Joodse leiders woedend en proberen zij alles om een aanklacht tegen Jezus te vinden. Nadat Hij hen eens behoorlijk heeft berispt, beginnen de Farizeeën Hem *heftig aan te vallen en Hem uit te vragen over vele dingen, Hem een strik spannende om Hem te vangen in iets, dat Hij Zich zou laten ontvallen* (Luc 11:53,54). Ze vragen zelfs een zieke man naar het huis van een voorname Farizeeër te komen, waar Jezus die sabbat zal eten. Lucas schrijft daarover *dat zij nauwkeurig acht op Hem sloegen*. Maar Jezus is hen voor, door te zeggen dat Hij deze man mag redden, omdat zij zelf op sabbat ook hun kind of dier zouden redden als het in moeilijkheden kwam. *En zij waren niet in staat iets daartegen in te brengen* (Luc 14:1-6). Als Jezus tijdens een Loofhuttenfeest in Jeruzalem is, gebeurt er iets vergelijkbaars. De schriftgeleerden en de Farizeeën brengen een vrouw, die op heterdaad op overspel is betrapt, bij Jezus en zeggen: *in de wet heeft Mozes ons bevolen zulken te stenigen; U dan, wat zegt U? En dit zeiden zij om Hem in verzoeking te brengen, opdat zij iets hadden om Hem aan te klagen* (Joh 8:3-6). Ze weten dat Jezus altijd het behoud van zondaars op het oog heeft. Als Hij dan deze vrouw niet veroordeelt, leert Hij afval van de wet. Maar Jezus lost het eenvoudig op, met te zeggen: *Wie van u zonder zonde is, werpt het eerst een steen naar haar* (vs 7).

De gevolgen van de opwekking van Lazarus

Het meest schokkende wat er gebeurt, is als Jezus Lazarus uit de dood heeft opgewekt. Omdat iedereen nieuwsgierig is naar wat er is gebeurd, gaan velen in het dorpje Bethanië kijken of zij een glimp van Lazarus kunnen opvangen, of het verhaal uit de mond van Maria kunnen horen (die het vast wel honderden keren heeft moeten vertellen) (Joh 11:45; zie ook 12:9). En omdat velen om die reden alsnog, of nog sterker, in Jezus gaan geloven, roepen de Sadduceeën en Farizeeën de Raad samen, zeggende: *Wat doen wij, want deze mens doet vele tekenen? Als wij Hem zo laten geworden, zullen allen in Hem geloven en de Romeinen zullen komen en ons zowel onze plaats als ons volk ontnemen ... Kajafas, de hogepriester ... zei ... u beseft niet dat het in uw belang is, dat één mens sterft voor het volk en niet het gehele volk verloren gaat ... Sinds die dag dan beraadslaagden zij om Hem te doden* (Joh 11:47-53).

Enkele maanden later, als Jezus zijn laatste reis naar Jeruzalem maakt, en de belangstelling voor Lazarus nog niet is weggeëbd, beraadslagen de Sadduceeën zelfs *om ook Lazarus te doden, daar vele van de Joden ter*

het Koninkrijk is bij u (3)

wille van hem kwamen en in Jezus geloofden (Joh 12:10,11). Maar alle plannen en dreigingen ten spijt, moeten zij concluderen: U ziet voor uw ogen, dat u niets bereikt; zie, de hele wereld loopt Hem na (Joh 12:19).

Netten en strikken in Jeruzalem

Als Jezus op zijn laatste reis naar Jeruzalem vlakbij de stad gekomen is, komen Farizeeën naar Hem toe met de vraag, om Hem te verzoeken: *Is het een man geoorloofd zijn vrouw weg te zenden om allerlei redenen?* (Mat 19:3; Mar 10:2). Als Hij dan Jeruzalem binnenrijdt, met het eerbetoon en gejuich van de scharen die menen dat het Koninkrijk nu komen zal, zeggen de Farizeeën die met Hem meegereisd zijn: *Meester, bestraf uw discipelen* (Luc 19:39). De volgende dag berispen de Sadduceeën en schriftgeleerden Hem, als Hij de kinderen – die naspelen wat er de dag eerder bij zijn intocht is gebeurd – niet vraagt daarmee op te houden: *zij namen dat kwalijk, en zij zeiden tot Hem: Hoort U wat deze (kinderen) zeggen?* (Mat 21:15,16). Uiteraard bevalt het hen ook niet dat Jezus de verkopers en geldwisselaars uit de tempel heeft verjaagd. Zij zien niet in dat Jezus alleen deed wat zij zelf hadden moeten doen. Maar zij doen het niet omdat zij geld verdienen met die handel in de tempel. En als zij Hem dan de volgende dag in de zuilengangen van Salomo het volk zien leren, vrezen zij kennelijk een herhaling, want het volk werd zelfs op het tempelplein nog door hoge wisselkoersen en prijzen voor offerdieren uitgebuit. De Sadduceeën en Farizeeën spreken Hem daarom aan: *Krachtens welke bevoegdheid doet U deze dingen? Of wie heeft U de bevoegdheid gegeven om deze dingen te doen?* (Mat 21:23; Mar 11:28; Luc 20:2).

De vraag die Jezus eerst van hen beantwoord wil zien, voordat Hij antwoord geeft op hun vraag, is niet zomaar gekozen: *Vanwaar was de doop van Johannes? Uit de hemel of uit de mensen?* Oppervlakkig bezien lijkt het misschien zo dat Jezus geen zin heeft, of het zinloos vindt, antwoord op hun vraag te geven en hen daarom voor een onoplosbaar dilemma plaatst: *Indien wij zeggen: uit de hemel, zal Hij tot ons zeggen: Waarom hebt u hem dan niet geloofd? Maar als wij zeggen: Uit de mensen, zijn wij bevreesd voor de schare, want zij houden allen Johannes voor een profeet* (Mat 21:23-26). Het gaat er ten laatste ook niet om erkenning te zoeken voor Johannes. Dat is de stap om te komen tot waar het werkelijk om gaat: als Johannes profeet was, en dus dat waar is wat hij zei, **dan is de Messias bij hen!** En dan is het aan hen om vast te stellen wie Hij is... En als het Jezus is, dan heeft Hij dus inderdaad de bevoegdheid, misschien wel de plicht, om de tempel te ontdoen van onheilige zaken.

Als Jezus daarna in één van zijn gelijkenissen hun plan Hem te doden verwerkt – *Dit is de erfgenaam, komt, laten wij hem doden om zijn erfenis aan ons te brengen. En zij grepen hem en wierpen hem buiten de wijngaard en doodden hem* – en zegt dat het Koninkrijk hen om die reden zal worden afgenomen, proberen zij Hem te grijpen, *maar zij vreesden de scharen, daar die Hem voor een profeet hielden* (Mat 21:46; Mar 12:12; Luc 19:47,48; 20:19). Johannes plaatst dit wat eerder in zijn evangelie, en daar vragen de Joden Hem: *Welk teken toont U ons, dat U dit mag doen?* (Joh 2:18). En ook bij die gelegenheid geeft Hij geen ander teken dan dat van zijn dood: *Breekt deze tempel af en binnen drie dagen zal Ik hem doen herrijzen ... Hij sprak over de tempel van zijn lichaam* (Joh 2:19,21).

Dan proberen de Farizeeën en Herodianen het met een strikvraag, om iedereen in de tempel uit zijn mond te horen zeggen dat Jezus het Romeins gezag niet erkent: *En om Hem na te gaan zonden zij spionnen uit, die zich voordeden als vrome mensen, om Hem op een woord te vatten, ten einde Hem te kunnen overleveren aan het gezag en de beschikking van de stadhouder* (Luc 20:20). Zij vragen Hem: *Zeg ons, wat dunkt U? Is het geoorloofd de keizer belasting te betalen of niet? Zullen wij betalen of niet betalen?* (Mat 22:17; Mar 12:14). Als Jezus zegt dat je geen belasting aan de Romeinen moet betalen, zal de stadhouder Hem wegens opstand tegen de keizer veroordelen. Als Hij zegt dat je wel moet betalen, zullen de Zeloten en vooral de Sicariërs daar niet blij mee zijn en Hem misschien wel vermoorden. Maar na Jezus' klassiek geworden antwoord: *Geef de keizer wat van de keizer is en God wat van God is, verwonderden zij zich en lieten Hem verder ongemoeid en gingen weg* (Mat 22:21,22; Mar 12:17; Luc 20:26). Maar de Sadduceeën denken dat zij Jezus belachelijk kunnen maken. Zij geloven niet in bovennatuurlijke dingen, en dus ook niet in de opstanding (Mar 12:18; Hand 23:8). Nu hebben zij het niet erg realistische verhaal verzonnen over een vrouw die in haar leven zes keer opnieuw is gehuwd, omdat elke man in haar leven na enkele jaren stierf. Hun vraag is dan: *Van wie van de zeven zal zij dan in de opstanding de vrouw zijn? Want allen hebben haar tot vrouw gehad* (Mat 22:28). Jezus verwijt hen dan hun ongeloof en verkeerde verwachting van het leven in het Koninkrijk: *U dwaalt, want u kent de Schriften niet, noch de kracht van God. Immers in de opstanding huwen zij niet en worden zij niet ten huwelijk genomen* (Mat 22:29,30; Mar 12:24,25). De Farizeeën vinden het wel leuk dat Jezus het 'vijandelijke kamp' zo op zijn nummer heeft gezet, en proberen het nog een keer. Zij menen namelijk dat Hij zich aan God gelijk maakt *omdat Hij ... God zijn eigen Vader noemde en Zich dus met God gelijkstelde* (Joh 5:18). Nu willen zij Hem *verzoeken* (Mat 22:35) met een vraag, die Hem

23. het Koninkrijk is bij u (3)

tot een uitspraak moet dwingen. Ze denken dat dit hiermee lukt: *Meester, wat is het grote gebod in de wet?* (Mat 22:36). Maar Jezus geeft het juiste antwoord. De vraagsteller wil kennelijk toch nog even zijn punt maken: *Inderdaad, Meester, naar waarheid hebt U gezegd, dat Hij één is en dat er geen ander is dan Hij* (Mar 12:32). M.a.w.: Als er één God is, kan er geen tweede zijn in de vorm van zijn Zoon. Als niets lukt, en Jezus doorgaat met zijn prediking in de tempel, *kwamen de overpriesters en de oudsten van het volk bijeen in het paleis van de hogepriester, genaamd Kajafas, en zij beraamden een plan om Jezus door list in handen te krijgen en te doden. Maar zij zeiden: Niet op het feest, opdat er geen opschudding zal ontstaan onder het volk* (Mat 26:3,4).

Niet allen bleven ongelovig

Toch lezen we ook over geloof van wie dit alles horen, zien en beleven. En dat moet ook wel zo geweest zijn, want anders had Jezus al zijn wonderen niet kunnen doen. Die vroegen immers geloof van wie tot Hem kwamen. Vooral Johannes schrijft hierover Tijdens een Paasfeest in Jeruzalem *geloofden velen in zijn naam, doordat zij zijn tekenen zagen* (Joh 2:23). Nadat Jezus heeft uitgelegd dat Hij zijn boodschap niet zelf heeft bedacht, maar dat zijn Vader in de hemel Hem die heeft geleerd, *geloofden velen in Hem* (Joh 8:30). Een door Jezus genezen blindgeborene zegt: *Ik geloof, Here, en hij wierp zich voor Hem neer* (Joh 9:38). Als Jezus in Perea predikt, dat vanuit Jeruzalem gezien aan de overzijde van de rivier de Jordaan ligt, komen velen naar Hem toe en zeggen: *Johannes deed wel geen enkel teken, maar al wat Johannes van deze zei, was waar. En velen daar geloofden in Hem* (Joh 10:41,42). Johannes schrijft wat er gebeurt na de opwekking van Lazarus: *Vele van de Joden dan, die tot Maria gekomen waren en aanschouwd hadden wat Hij gedaan had, geloofden in Hem* (Joh 11:45).

Ook onder de Joodse leiders en oversten waren er die Jezus niet direct verwierpen, en bereid waren 'neutraal' onderzoek te doen. Eén van hen is de Farizeeër Nicodemus, die ten minste erkent dat Jezus *van God gekomen is als leraar, want niemand kan die tekenen doen, die u doet, tenzij God met Hem is* (Joh 3:2). Zelf is hij ook leraar, maar hij begrijpt net zo min als alle anderen wat het Koninkrijk en het leven daarin is. Dat het niet gaat om een voortzetting van het huidige leven in gunstiger omstandigheden, maar om een totale overgang van een natuurlijk mens naar een geestelijk mens – de wedergeboorte. Het Koninkrijk is dienovereenkomstig een geheel nieuwe, door God ontworpen en gevormde samenleving (zie Openbaring 21). Nadat Jezus hem dat heeft uitgelegd, denkt hij verder na en is hij, als Jezus weer eens het voorwerp van kritiek is, bereid te doen waartoe Jezus oproept: *Oordeelt niet naar het aanzien, maar oordeelt met een rechtvaar-*

dig oordeel (Joh 7:24). Want als zijn collega's in de Joodse Raad zover gaan dat zij het volk, dat graag naar Jezus luistert, vervloeken, is voor Nicodemus de maat vol: *Veroordeelt onze wet dan een mens, tenzij men zich eerst van hem op de hoogte gesteld heeft en kennis genomen van wat hij doet?* (Joh 7:47-52). Maar zijn collega's vinden dat niet nodig, omdat er in de Schrift geen melding is van een profeet uit Galilea (vs 52).

Johannes vertelt dat *zelfs uit de oversten* (van de synagogen) *velen in Hem geloofden*. Maar er was een probleem, dat hun geloof geen vrucht liet dragen, want: *ter wille van de Farizeeën kwamen zij er niet voor uit, om niet uit de synagoge te worden gebannen; want zij waren gesteld op de eer van mensen, meer dan op de eer van God* (Joh 12:42,43). Zij waren er dus wel van overtuigd dat Jezus profeet of zelfs de Messias was, maar wilden er geen prijs voor betalen. En je kunt niet met het ene been in het Koninkrijk en met het andere in de wereld staan.

De les voor allen die zeggen in Christus te geloven

De schrijver van de brief aan de Hebreeëen vermaant: *Laten wij ... tot Hem uitgaan buiten de legerplaats en zijn smaad dragen. Want wij hebben hier geen blijvende stad, maar wij zoeken de toekomstige* (Heb 13:13,14). Hij schreef dit niet zonder reden: niet lang daarna werden Jeruzalem en de tempel verwoest, vanwege het ongeloof en de ongehoorzaamheid aan de oproep tot bekering van de meeste Joden. Wat zij meenden te zijn – het Koninkrijk van God – bleek dus geen eeuwigheidswaarde te hebben. Wat blijft is de hoop op en verwachting van het toekomstige Koninkrijk, dat met de komst van Christus op aarde zal worden gevestigd.

De vraag is echter of het christendom de waarschuwing, die er in de ondergang van de Joodse natie in 70-71 ligt, verstaat en ter harte neemt. Israël kwam niet toe aan het Koninkrijk van God, omdat het een verkeerde verwachting had van de beloofde Koning. Zij herkenden Hem niet en verwierpen Hem daarom of konden niet tot een keuze komen. Zoals we later nog uitgebreider zullen zien, heeft ook het merendeel van de christenen een heel ander beeld van Christus en zijn Koninkrijk dan de Schriften voorstellen. Daarbij komt dat de meeste zich christen noemende mensen niet bereid zijn zichzelf te verloochenen en afstand te nemen van het streven van de wereld naar bezit, eer en macht; dus niet bereid zijn “buiten de legerplaats” te gaan, de niet-blijvende “stad” te verlaten. Hun ‘rijk’ zal daarom ook niet blijvend blijken te zijn; want straks ontkomt juist de zich christelijk noemende wereld niet aan hetzelfde oordeel dat de Joden trof, zoals het boek Openbaring duidelijk laat zien. Want ook de meeste christenen hebben een verkeerd beeld van de Messias, die hen ervan overtuigd doet zijn dat de op aarde teruggekeerde Christus de ‘antichrist’ moet zijn. J.K.D.

begrijpend

Psalm 52

zingen

Ziedaar de man die God niet tot zijn veste stelde

De historische achtergrond van deze psalm is niet ver te zoeken: in het boven-schrift staat al, dat David Psalm 52 schreef “toen de Edomiet Doëg aan Saul mededeling was komen doen en tot hem gezegd had: David is in het huis van Achimelek gekomen”. David en zijn manschappen vluchtten voor koning Saul en kwamen hongerig te Nob, waar David de priester Achimelek om brood vroeg. David wist dat de priesters, die vroeger in Silo waren, nu in deze plaats voor de godsdienst van Israël zorgden.

Achimelek verklaarde dat hij niets anders had dan “het heilige brood” (het toonbrood dat voor de tabernakel-dienst werd voorgeschreven, Leviticus 24:5) maar hoewel dat brood niet bestemd was om gegeten te worden, heeft hij het aan David gegeven. Ook het zwaard van Goliath – dat om de een of andere reden werd bewaard door de priester – kreeg David van hem mee (1 Samuël 21:1-9).

Doëg, een dienaar van koning Saul, had dit alles gezien en deed verslag aan Saul. David had gelijk toen hij in de psalm van Doëg zei: “Gij zint op verderf ... Gij hebt het kwade lief boven het goede” (Psalm 52:4-6). Daarop ontbood Saul de priester Achimelek en vroeg: “Waarom hebt gij met de zoon van Isaï tegen mij samengespannen door hem brood en een zwaard te geven?” Saul gebod toen de soldaten de priesters te doden; en omdat zij het gebod niet wilden uitvoeren deed Doëg dat: “Hij doodde op die dag vijfentachtig man” (zie 1 Samuël 22:9-19).

David was diep getroffen door deze vreselijke slachting. Tegen Abjatar zei hij: “Omdat de Edomiet Doëg daar was, begreep ik op die dag wel, dat hij het zeker aan Saul zou mededelen. Ik ben de oorzaak van de dood van al uw familieleden” (vers 22). David nam zelf de schuld op zich.

Doëg was “de man die God niet tot zijn veste stelde ... zich sterk waande door wat zijn onheil werd”. David echter vertrouwde op God: “Voor altoos zal ik U loven ... Ik zal uw naam verwachten” (Psalm 52:11). Mensen zoals Doëg zijn er helaas in alle tijden – bomen die God zal “ontwortelen” (vers 7). In tegenstelling daarmee hebben goddelijke mensen als David – en de Heer Jezus – diepe en blijvende wortels, zoals die van “een groenende olijfboom in het huis van God” (vers 10): die zullen eeuwig leven.

J.M.

wie de tekst van de Psalmen kent en begrijpt,

zal God met nog grotere vreugde lofzingen

Wat de Schriften voorzeggen over het Koninkrijk van God

Zelfs in deze tijd, waarin ongeloof zich als onkruid verbreedt, bidt dagelijks een groot aantal mensen over de gehele wereld:

*Uw Koninkrijk kome, uw wil geschiede,
gelijk in de hemel, alzo ook op de aarde.*

Zo worden de verlangens van wie dit bidden gericht op de hoop op de toekomst die God zijn kinderen heeft gegeven. Zij vragen God of de aarde eindelijk bevrijd mag worden van de heerschappij van mensen die voortdurend hun eigen belang zoeken, met alle treurige gevolgen daarvan die de gehele menselijke geschiedenis kenmerken. Want de enige oplossing is dat God in zijn goedheid het bestuur van de gehele samenleving op aarde overneemt. Eerst dan zullen mensen leren in zijn wegen te wandelen, en zullen zij door hun gehoorzaamheid Gods zegen en vrede voor zich en hun kinderen vinden. Alleen zo kan deze mooi en goed geschapen aarde weer een geschikte woonplaats worden. Nooit was de vervulling van dit verzoek zo dringend nodig als in deze tijd, waarin het leven op aarde ernstig bedreigd wordt.

Wie vraagt om de komst van zijn Koninkrijk stelt God uiteraard niet iets voor dat Hij anders niet zou doen. Integendeel: het Koninkrijk dat God bezig is op aarde te vestigen, is een thema dat door de hele Bijbel heen loopt. Wie vertrouwd is met Gods beloften en de beschrijvingen die Hij door zijn profeten in Israël heeft gegeven van een onder één Koning verenigde wereld – die daarvoor rechtvaardigheid en vrede kent – zal met des te meer overtuiging God smeken zijn genadige voornemen uit te voeren.

Dit boek is geheel aan het onderwerp van Gods Koninkrijk op aarde gewijd. In elk hoofdstuk komen Bijbelgedeelten aan de orde, die de voornaamste aspecten hiervan onder uw aandacht brengen. We hopen dat deze aanpak uw geloof in de komst van een nieuwe en veel betere wereld zal versterken, en dat u met dit vooruitzicht voor ogen uw persoonlijke hoop op toekomstig leven hiermee verbonden zult zien.

Auteurs: Arthur Hale en Alfred Norris

Pagina's: 163 in A5 formaat

Vraag een gratis exemplaar aan via:

E-mail: info@broedersinchristus.nl **Telefoon:** 0318-845120 (ma-vr 9-21 u)

De bon in het in December bij de brief toegezonden bestelformulier

in het volgende nummer

Overdenking: Opdat u gelooft, dat Jezus is de Christus

Discipel v Jezus i.d. praktijk: 4.a. Reikhalzend uitzien naar Christus' komst

Verschijningen van Christus: 2. Aan de Emmaüsgangers

Ontmoeting met: Josia

Muziek in de Bijbel: 7. Compositie

De vernieuwende kracht van discipelschap: 4. Overgave

Leven na de dood: 2. Wat is de mens

Fundamentele begrippen van het kwaad: 19. De satan in het NT (8)

Het Koninkrijk van God: 24. De gelijkenissen van het Koninkrijk

broeders in christus

Broeders in Christus is de Nederlandse naam van een broederschap, die in Engelstalige landen bekend is als *Christadelphians*. Wij baseren ons geloof uitsluitend en volledig op de Bijbel, die wij beschouwen als het enige woord van God, opgetekend door zijn gekozen dienaren en gericht aan alle mensen. Het is onze stellige overtuiging dat dit woord, gepaard aan de werking van Gods Geest, de kracht heeft mensen tot inzicht van de waarheid te brengen en hen te veranderen tot geestelijke mensen, met de gezindheid van Christus. Daarom leggen wij er de nadruk op dat het voor iedere gelovige noodzakelijk is zelf de Bijbel (Oude en Nieuwe Testament) te lezen en te bestuderen. En wanneer iemand dat niet zelf kan, zich de Bijbel te laten voorlezen.

Ons doel is te leven door het geloof in de Here Jezus Christus, naar het voorbeeld dat Hij en zijn apostelen gaven. Wij vereenzelvigen ons daarbij met de christenen van de eerste eeuw, die in verbondenheid met de Here Jezus leefden en uitzagen naar zijn terugkomst in heerlijkheid, de opstanding van de doden, de gave van eeuwig leven en de oprichting van Gods Koninkrijk op aarde. Evenals zij getuigen wij van dit geloof in geschrift en persoonlijk gesprek. Daarbij prediken wij niet onszelf, maar Jezus Christus, Die is gekruisigd en opgestaan. Wij houden ons daarbij aan de regel dat het evangelie verkondigd moet worden, zonder dat de ontvanger daarvoor moet betalen.

Wij hebben geen overkoepelende organisatie met een hoofdkantoor. Onze naam houdt in dat wij allen verenigd zijn in de ene Here en daarom niet boven elkaar staan, maar aan elkaar gelijk zijn. Broeders en zusters van hetzelfde geloof vormen daarom wereldwijd autonome gemeenten, die op basis van vrijwilligheid met elkaar samenwerken.

voor wie meer wil weten

Broeders in Christus geeft nog ander hulpmateriaal voor zelf Bijbellesen en -studie uit. Verder houden wij bijeenkomsten waar u van harte welkom bent.

schriftelijke hulp bij het Bijbellesen

Eenvoudig Bijbelrooster

U leest dagelijks systematisch en doelgericht enkele hoofdstukken in het Oude en het Nieuwe Testament.

Bijbel basiscursus voor starters: Oude Testament

Behandelt op eenvoudige wijze de bekende Bijbelse gebeurtenissen in het Oude Testament. Voor beginnende Bijbellezers.

Bijbel leesplan met cursus

U leest elke dag een klein maar belangrijk gedeelte in de Bijbel. Indien u wenst kunnen wij u elke vier weken informatieve en verklarende kanttekeningen bij het hoofdstuk uit de Bijbel dat u leest toezenden.

Studieboeken en -boekjes

Er is een lijst met verkrijgbare uitgaven, die u jaarlijks in december wordt toegezonden. Verder wordt u in de boekbesprekingen op pagina 36, en met bestelformulieren, op de hoogte gehouden van de verschijning van nieuwe titels.

bijwonen van bijeenkomsten

Bijbel studieavonden en -seminars die wij regelmatig in het westen en midden van het land houden, behalve in de zomermaanden. Op dit moment staat er niets op het programma.

De studie- en ontmoetingsdag, die wij één maal per jaar op een zaterdag houden in Amersfoort. Wat 2015 betreft houden wij u op de hoogte.

persoonlijk contact

Op uw verzoek kunt u met een van ons contact onderhouden. Dat kan per brief of E-mail, via de telefoon, of in een gesprek bij u thuis of elders.

website

Op onze website www.broedersinchristus.nl vindt u meer informatie over ons geloof en onze uitgaven en activiteiten. Verder kunt u via links naar andere (internationale) sites van onze wereldwijde broederschap gaan.